Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 145 (14256) | 1976 оной июниин 20, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

ШУЛЬГИНА Анна Прокопьевна Загарайн аймагай ...ант» колхозой үнинэй һаалишадай нэгэн. Юһэдэхи ...н жэлэй туршада һү ехээр һаажа тушааха түсэб, ...гаяа жэншэдгүй бэелүүлжэ, онсо шалгарһанайнгаа ...ө «Юһэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн тэмдэгээр ...нагдаа. Үнгэрһэн үбэлжэлгын үедэ тэрэ үнеэн бүри... 1240 килограмм һү абажа, зорилгоёо сүм бэелүүлээ. ...өө Анна Прокопьевна зунай бэлшээриин үедэ үнеэн ...һөө һү ехээр һаахын түлөө мүрысөөндэ оролсонхой.

...-Үдын авиационно заводой түрүү фрезеровщик ... Нифонтович СИВЦОВ юһэдэхи табан жэлэйн ...сэбые 4 жэл соо дүүргээ һэн. Шэнэ табан жэ... ...э даабарине 3,5 жэл соо сүм бэелүүлхэ уялга ... энэ хүдэлмэришэн мүнөө габшагай һайнаар ажал ... байна. Өөрын шанараи тамгатай. Тиимэһээ тэрэнэй ... продукци гансал эрхим шанартай байдаг. ... габьяата ажалайнгаа түлөө «Хүндэлэлэй Тэм... орденоор, олон медальнуудаар, Хүндэлэлэй грамо... ...даар шагнагданхан.

...нгын аймагай Чисаанын совхозой һаалишан Хан... ...дыповна БУЯНТУЕВА тухай һураг суу үнинэй ... Энэ нүхэрнай юһэдэхи табан жэлэй түсэбые ... жэл таба һара соо дүүргээ һэн. Тэрэ үнеэн бү... 2213 килограмм һү жэл бүхэндэ һаадаг байгаа. ... Хандама Цыдыповна юһэдэхи табан жэлэй ту... ...гадуур 200 центнер һү үлүү һааһан байна. Мү... ...гша оной табан һарын дүнгөөр аймаг соогоо ту... ... ябана.

...ан Х. Ц. Буянтуева һайн үүсхэл гаргаба. Арбада... ... жэлэй түсэбые дүрбэн жэл дүрбэ һара соо ... гэжэ үгэеэ үгөө. Энэ түрүү һаалишан КПСС... ...ой гэшүүн, Ажалай Улаан Тугай орденоор шаг... ... солотой.

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ УЛААН-ҮДЭДЭ

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Кулаков Ф. Д. толгойлогшотой КПСС-эй делегаци МНРП-гэй XVII съездын хүдэлмэридэ хабаадаад, Улаан-Баатарһаа бусаха замдаа июниин 18—19-дэ Улаан-Үдэ хотодо саг зуура тогтобо.

Үсэгэлдэр КПСС-эй обкомдо КПСС-эй делегациин гэшүүд партиин Буряадай обкомой бюрогой гэшүүдтэй, партиин Улаан-Үдын горкомой болон райкомуудай секретарьнуудтай уулзаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Кулаков Ф. Д., КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Катушев К. Ф., КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Таджикистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр Расулов Д. Р., КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, партиин Красноярска крайкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Федирко П. С., КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн Русаков К. В. болон бусад КПСС-эй Буряадай обкомой бюрогой гэшүүдтэй суг хамта Соведүүдэй талмай дээрэ оршодог В. И. Ленинэй хүшөөдэ баглаа сэсэгүүдые табяа.

Һүүлээрнь КПСС-эй делегациин гэшүүд Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрай байшан, Улаан-Үдын авиационно завод, Ивалгын һүнэй комплексдо ошожо хараба. Мүн выставкын залда орожо, Буряадай уран зураашадай бүтээлнүүдтэй танилсаба.

Город соогуур ябахадаа делегациин гэшүүд хотын ажалшадтай уулзаа.

„Бата бэхи эб найрамдалай, аюулгүй байдалай, хани нэгэдэлэй болон социальна дэбжэлтын түлөө" гэһэн Европын залуушуулай болон студентнэрэй уулзалгада хабаадагшадта

Хүндэтэ ханинар!

Европын залуушуулай уулзалгада хабаадагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалнаб.

Таанар, дайнай һүүлээрхи Европын залуу үетэнэй түлөөлэгшэд, манай түбиин политическэ ажабайдалай мүнөөнэй шухала шатын сасуутан байна гээшэт. Хельсинкидэ болоһон ниитэ Европын зүблөөнэй амжалтатай дүнгүүд эб найрамдал сахин бэхижүүлхэ, хоорондоо бүри ехэ этигэлтэй болохо, али алиндаа ашатай туһатай хани холбоо хүгжөөхэ удаан болзортой холын хараануудые Европын гүрэнүүдэй болон арадуудай үмэнэ нээжэ үгэнхэй.

Эдэ холын хараануудай үдэр бүхэндэ бэелүүлэгдэхын тула ниитэ Европын зүблөөн дээрэ туйлагдаһан хэлсээнүүдэй бүрин гүйсэдөөр бүхы талаарнь дүүргэлтэ болгохо, эдэ хэлсээнүүдые бүри тодорхой удхатай болгохо шухала.

Энэ зорилго туйлахын тула Европодохи түгшүүрил һулаарулгые үнэн бодото хэрэг болголгодо, тэрэниие сэрэгэй түгшүүрил һулаарулгаар нэмээлгэдэ бүхы хэмжээгээрнь туһа нэмэри хэхэ, Европые «хүйтэн дайнай» үе сагта гэдэргэнь тэхэрюулхэ гэжэ оролдодог хүсэнүүдэй эсэргүүсэлтые дабаха гээшэ тон шухала байна. Нэн түрүүндэ буу зэбсэг яаралтан ехээр бүтээлгые зогсоохо, буу зэбсэг хуряалгын хэрэгтэ бодото үрэ дүнгүүдые туйлаха, ниитэ Европын эхи үндэһэн дээрэ манай түбиин гүрэнүүдэй болон арадуудай хоорондохи али бүхы талын хани холбоо хүгжөөлгэдэ туһа нэмэри хэхэ шухала.

Ерээдүйдэ Европодо амгалан байдал хангаха зорилго урдаа табидаг эб найрамдалда дуратай, демократическа бүхы хүсэнүүд өөрымнай энэ хүсэл оролдолго ерээдүйдэ хамаатай залуу үетэнэй зүгһөө эдэбхитэйгээр дэмжэгдэхэ байха гээд найдаха ёһоорооль найдана.

Ажабайдалай, һуралсалай, ажалай талаар, эрдэм һуралсалда, эрдэм наукада болон соёл культурада үргэнөөр, демократическа ёһоор хабаадалсаха талаар мүнөө сагай залуушуулай хүсэл зоригынь, этигэл найдабаринь шухала социально-экономическа болон политическэ асуудалнуудые шиидхэлгэтэй, эб найрамдалай, аюулгүй байдалай болон арадуудай хоорондохи хани нэгэдэлэй түлөө тэмсэлэй амжалтануудтай таһаршагүй холбоотон юм.

Европодохи түгшүүрил һулаарулгые тэхэришэгүй найдамтай болгохын түлөө, экономическа болон социальна дэбжэлтэ хангахын түлөө, ажалшадай эрхэнүүдые, залуушуулай эрхэнүүдые хангаха талаар тэмсэл Европын залуушуулай хүдэлөөнэй элдэб отрядуудай эб хамтаараа ябуулга хэхэ, али бүхы талын холбоо барисаа хүгжөөхэ холын шэнэ хараануудые нээжэ үгэнэн байна.

Таанарай хүдэлмэридэ амжалтын туйлагдахые үнэн сэдьхэлһээ хүсэнэб.

Л. БРЕЖНЕВ

УРДАНАЙ ДУТАГДАЛ ДАБТАГДАХАГҮЙ

Манай хэвлэлдөөн

Мүнөө республикымнай ажахынуудта хонинод ноохо хайшалха халуун хаһа улам ойртожо, хаа хаанагүй бэлэдхэлэй, мүн эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна. Тиин манай корреспондент колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдтэй телефоноор хоорэлдэхэдөө, энэ кампаниия хэр үнгэргэхөөр түсэблэһыень һонирхон, хэдэн асуудалаар хандаһан юм. Мүнөө тэдэнэй харюу доро толилбобди.

Зэдын аймагай «Мир» колхозой түрүүлэгшэ Д. Б. БУДАЕВ:

Байгша ондо манай ажахыда бүхыдөө 25.500 хонинод ноохон хайшалагдажа, гүрэндэ 830 гаран центнер нарин ноохон худалдагдахаар түсэблэгдэнэ. Эды олон хонинод ноохо ажалай 12—15 үдэрэй туршада суглуулжа абахын тула Бургалтайда 70 электромашинкын хүдэлгэгдэхэ томодхогдоһон пункт түхеэрэгдөө. Тиихэдэ Зэлтэрын ойро тойронхи отаруудай хонинод ноохо хайшалха 30 электромашинкатай пункт урда мэтэ хүдэлгэгдэхэ байна. «Сагаан алга» хуряаха халуун хаһаяа хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэйгээр үнгэргэжэ, һайн шанартай нарин ноохо ехээр абажа, бэлэдхэлэй пунктда эльгээхын тула ехэ бэлэдхэл хэгдээ, хэгдэжэ үргэлжэлһөөр. Жэшээлбэл, пункт бүхэндэ хайшашадай байха байра заһабарилагдажа сагаадагдаба. Мүн столово, улаан булангай гэрнүүд бэлэн болгогдожо байна. Мүнөө жэлһээ хонинод ноохо түргэн аргаар хайшалдаг шадабаритай хайшашаднай хуушан маркын, мотоорһоо валигаар холбогдоһон бэшэ, харин шэнэ түхэлэй, барюулдаа багахан мотоортой электромашинкаар хүдэлхэ байна. Тиимэһээ хайшашадай ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлхээр хараалагдана.

Томодхогдоһон, мүн ноохо хайшалха Зэлтэрын пунктнуудта гол түлэб дүршэлтэй хайшашад ажаллаха юм. Урдынхидаал адли һургуулиин үхибүүд энэ хүдэлмэридэ олоор хабаадуулагдахагүй. Юуб гэхэдэ, һурагшад хонинод ноохыень оло дахин дабхар хайшалжа, шанарыень доошолуулдаг, арһыень шулгалдаг гээшэ.

Хайшашадай ажалые һайнаар эмхидхэхын хажуугаар социалис мүрысөөн урда мэтэ үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ юм. Мүнөө мүрысөөнэй гурим тааруугаар зохёогдоо. Ноохо хайшалагшадай хэһэн ажалай үдэр бүриин дүн гэрэ дороо согсологдожо, олондо дуулгагдажа байхаар хараалагдана. Ноохо хайшалгын дүүрэжэ, эсэсэй дүнгүүдэн согсологдоходо шалгарагшад Хүндэлэлэй грамота болон үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаха юм.

Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой зоотехник Д. Д. НАМНАНОВ:

Хабарһаа нааша һайнаар дулаараагүй дээрэһээ, мүн үбэлжэлгын үедэ олонхи хонидой хүшэ тамираа алдаһанһаа уламжалан, ноохониинь үшөөл жэгдэ хэөрөөгүй байна. Тиимэһээ бидэ хонидойнгоо ноохо хуряаха хаһаяа урдынхиһаа хожомшог үнгэргэхэ зорилготойбди. Хонинод ноохоной хүсэд хөөрэхые хүлеэхэдээ энэ кампанимнай үлүү унжагайрха бэшэ, харин бүри богони болзорто үнгэргэхэ эрилтэ табигдана.

Ажахыдамнай томодхогдоһон пункт үгы юм. Мүнөө жэл хонинод ноохо хайшалалгаяа оройшог эхилээд, богони болзорто сүм дүүргэхын тула отделени бүхэндэхи пунктнуудаяагаа электромашинкануудые бага зэргэ олошоруулхамнай. Тингэжэ Ородой-Адагта 40 гаран электромашинка, Худанай-Үртөөдэ 36, Ородто 30-аад электро-машинка хүдэлгэгдэхэ хараатай.

Хоёрдохёор, энэ харюусалгата хаһаяа түргэн үнгэргэхэ зорилготойгоор социалис мүрысөөнэй гурим урдынхиһаа ондоогоор зохёогдоо. Хэрээ урда жэлнүүдтэ совхозойнгоо чемпиондо үнэтэ бэлэг, Хүндэлэлэй грамота үгөөд, удаадахи һуурида гарагшадтань мүнгэн шан барюулдаг һаа, мүнөө алтан час, бэһэлигүүд үгтэхэ болоно. Ингэжэ хайшашадые моральна болон материальна талаар урмашуулха гурим шэнэлһэнэй ашаар хүн бүхэнэй эрмэлзэл, хүсэлынь дээшэлхэ зэргэтэй. Гурбада хяар, һайн шанартай, илангаяа нарин, меринос ноохо ехээр хайшалһан хайшашадай салин хүлһэн нэмэгдэжэ түлэгдэхэ байна.

Мүнөө ажахымнай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд ахалагша хонишодтой хэлсэжэ, хэнэй отарын хэзээ хайшалагдаха тусхай график зохёогоод байна. Ингээд лэ энэ һарын 20 гаранаар «сагаан алта» суглуулха кампаниияа эхилхэмнай.

Хориин аймагай Үдын совхозой директор Ц. Ж. ШИРАПДОРЖИЕВ:

Арбадахи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй «сагаан алта» хуряаха харюусалгата хүдэлмэреэ хэзээ хэлээнэйхитээ түргэн үнгэргэхэһөө гадна, ноохоной шанарта гол анхаралаа хандуулхабди. Юуб гэхэдэ, хони үсхэбэрилгымнай удаадахи ехэ олзо ноохонһоо абтадаг ха юм. Урдандаа ноохоной шанар һайжаруулха, илангаяа нарин, меринос ноохо зөөлрөөлан илгажа, ехээр тушааха хэрэгтэ анхарал хандуулагдадагшьегүй һаа, һананда үшөөл хүрэмөөр бэшэ байгаа. Олонхи ушарта классировщигоор дүршэл, мэргэжэлгүй хүниие табижа, һайнаар хинан шалгадаггүй байһан дээрэһээмнай нарин, меринос ноохон тусгаар илгагдангүй худхаралдашадаг һэн. Ингэжэ ажахымнай ехэхэн олзоёо алдадаг бэлэй.

Меринос ноохо нарийнаар илгажа, һайнаар сэбэрлээд тушаахада үнэ сэнгынь нарибтар ноохонһоо хоер, хоер хахад шахуу дээгүүр абтадаг гээшэ.

Ажахымнай хоёр—Үдын, Баруун-Хасууртайн отделенидэ тус бүрээ 60 электромашинкатай томодхогдоһон пункт эмхидхэгдээ. Мүнөө эндэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри дүүрэнтэжэ байна. Хайшашаднай хонидойнгоо ноохо гол түлэб юрын, хуушанай аргаар хайшалха. Пункт бүхэндэ түргэн аргаар хайшалдаг 10 хайшашан ажаллаха. Тэдэмнай даабаряа дүүргэхэһээ гадна, бусад хайшашадые мэргэжэл шадабаридаа һургаха юм.

Мүнөө пунктнуудта хайшын хутага хурсадхаха, электромашинкыень һуулгажа, тааруулжа үгэхэ мастер-наладчигууд томилогдохо байна. Гадна ноохо тушаан абаха классировщигууднай тусхай курсада һуража, мэргэжэлээ дээшэлүүлэнхэй. Мүн ноохо багсалжа дараад, тюк болгохо онһон түхеэрэлгэнүүд заһабарилагдаа. Хайшашадай хэрэглэхэ гар хайшанууд, фартугууд хүсэд хүрэхөөр абтанхан.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, совхозоймнай хайшашад ажалай 15 үдэрэй туршада 27,5 мянган хонинод ноохо хайшалжа, гүрэндэ һайн шанаргай ноохо ехээр тушааха зорилгоо сүм дүүргэхээр гэжэ найдуулнаб.

ИОРДАНИҺАА ЕРЭҺЭН АЙЛШАД МОСКВАДА

Июниин 18-да Кремль соо совет-иордан хэлсээнүүд болоожо эхилбэ.

Совет талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гадаадын экономическа холбооной талаар гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ С. А. Скачков;

Иорданиин зүгһөө — Иорданиин Хашимитскэ королевствын король Хусейн Бен Талал, премьер-министр, гадаадын хэрэгүүдэй министр болон обороны министр Зейд Ар-Рифаи, мүн гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад хэлсээнүүдтэ хабаадалсана.

Политическэ, экономическа болон бусад һалбаринуудай талаар совет-иордан харилсаануудай мүнөөнэй байдалай ба саашанхи хүгжэлтын асуудалнууд хани халуун, ажал хэрэгэй оршон байдалда хаража узэгдөө. Хоёр ороной хоорондохи али алиндаа аша туһатай хани холбоо гүнзэгырүүлгын хэрэгтэ саашадаа дахин урагшаа дабшаха зохисотой һайн эрхэ нүхэсэлнүүд мүнөө үедэ бии болоод байна гэжэ хоёр талынхид тэмдэглэбэ.

Тэрэшэлэн али алиндаа хамаатай, уласхоорондын харилсаануудай хойшолуулашагүй шухала асуудалнууд харагдаа. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые зүбшэн хэлсэхэдээ, 1967 ондо эзэмдэгдэһэн бүхы араб газарнууд дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые зайлуулан гаргахадал, Палестинын араб арадай хуулита национальна эрхэнүүдые хангахадал, эдэ газар нютагуудтахи оршон байдал гуримшуулагдажа болохо байна гээд хоёр талынхид тэмдэглэбэ. Израилиин хэһэн добтолгын хоншолонгуудые зайсуулгын, Дүтын Зүүн зүгтэ бата бэхи, үнэн бодото эб найрамдал тогтоолгын аша туһада араб оронуудай болон арадуудай эб нэгэдэлтэ ябуулгануудые бэхижүүлхэ шухала гээд тэмдэглэгдээ.

Хэлсээнүүд саашадаа үргэлжэлүүлэгдэхэ.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН МЕДИЦИНЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЪЯАТА ВРАЧ ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арадай элүүрые хамгаалгада габьяатай байһанайнь түлөө **«Буряадай АССР-эй габъяата врач»** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Атутова Роза Петровнада—Зэдын аймагай түбэй больницын врач.

Зыбин Виктор Андреевичтэ—Улаан-Үдэ хотын стоматологиин 1-дэхи поликлиникын ахамад врач.

Неганова Неонила Георгиевнада—Улаан-Үдэ хотын 4-дэхи больницын врач.

Рукавец Галина Николаевнада—Улаан-Үдэ хотын үхибүүдэй 2-дохи больницын участогай врач.

Серебряков Владимир Константиновичта—Хяагтын аймагай түбэй больницын врач.

Тармаева Зинаида Доржиевнада—Улаан-Үдэ хотын замай 4-дэхи больницын врач.

Цыренжапова Валентина Дашацыреновнада — Хориин аймагай түбэй больницын врач.

Эрдынеев Цыден-Дамба Эрдынеевичтэ — Буряадай АССР-эй элүүрые хамгаалгын министрэй орлогшо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июниин 18

МНРП-гэй XVII СЪЕЗД ХҮДЭЛМЭРЕЭ ДҮҮРГЭБЭ

УЛААН-БААТАР. ТАСС. Суртал бодолой, ажалай, бодото үнэн байдалай оршондо табан үдэрэй туршада үргэлжэлһэн съезд социалис хани нэгэдэлэй оронуудай аха дүү ёһоной эбдэршэгүй бата нэгэдэлтэй байһые, революционно хүсэнүүдэй һанал нэгэдэлэй улам бэхижэжэ байһые гэршэлэн харуулаа. Монгол арадай амжаһан тэдэ ехэ туйлалтанууд Монголой газар дээрэ социализм байгуулжа дүүргэлгын түүхэтэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгын найдамтай эшэ үндэһэн болохо юм гэжэ МНРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр Ю. Цеденбал партиин ЦК-гай тоосоото элидхэл хэхэдээ, мүн делегадууд үгэ хэлэхэдээ заагаан байна.

Партиин асари ехэ социально-экономическа программые бүгэдэ арадай зохёон байгуулгын дайшалхы программа болгон коммунистнууд, бүхы ажалшад хүлеэн абаба гэжэ, МНРП-гэй үндэр дээдын суглаан гэршэлэн харуулба.

Делегадууд нэгэн дуугаар тогтоол абажа, Монголой Арадай-революционно партиин Центральна Комитедэй политическэ хараа шугамые, бодото ажал ябуулгые, мүн МНРП-гэй ЦК-гай тоосоото элидхэлые бүримүһэн һайшааһан байна. Тэрэшэлэн партиин Уставта оруулагдаха хубилалтанууд, нэмэлтэнүүд баталан абтаа.

МНР-эй арадай ажахые, соёл культурые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые съезд нэгэн дуугаар баталба.

МНРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ю. Цеденбал съезд дээрэ түгэсхэлэй үгэ хэлээ. Партиин XVII съезд МНРП-гэй Центральна Комитедые, Центральна шалгалтын комиссиие нэгэн дуугаар һунгаба гэжэ тэрэ мэдээсээд, шэнээр һунгагдаһан партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө съездын делегадуудта үнэн зүрхэнэй баясхалан тэрэ ехэ этигэл найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө хүргэбэ.

Съездын делегадуудай үмэнэһөө Ю. Цеденбал аха дүү партинуудай түлөөлэгшэдтэ үнэн зүрхэнэй баяр хүргэбэ. Тиихэдээ Монголой коммунистнууд социалис оронуудай арадуудай эбдэршэгүй хани барисаае, аха дүүгэй хани холбооё бүхы хэмжээгээрнь бэхижүүлхэ хэрэгтэ хамаг эршэ хүсэеэ зорюулха, эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын, национальна сүлөөрэлгын түлөө, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые шууд сэхээр дэмжэхэ юм гээд МНРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь мэдүүлбэ.

Ю. Цеденбал КПСС-эй делегацида хандахадаа, монгол-совет хани ... бүхы монгол арадай агууехэ дайшалалта, национальна омогорхол мүн гээд тэмдэглэбэ.

МНРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь коммунизм байгуулагшa баатарлиг совет арадта, Советскэ Союзай агууехэ Коммунис партида эб найрамдалай, коммунизмын түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй Центральна Комитедтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан, эгээл һайн һайхан хүсэлэнгүүдые хүргэһэн байна.

Тэрэнэй хэлэһэн эдэ үгэнүүд үни удаан үргэлжэлһэн нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Зал соо һуугшад хүл дээрээ зогсожо, «МНРП КПСС», «Найрамдал Дружба» гэһэн уряануудые хашхарба. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хүндэлэлдэ юрөөлэй үгэнүүд олон дахин зэдэлбэ.

МНРП-гэй XVII съезд хаагдаба гээд соносхогдоно. Үни удаан саг соо альга ташанад. Арадай агууехэ хуралай заседанинуудай зал соо «Интернационал» гэжэ партийна гимн зэдэлнэ.

УЛААН-БААТАР, июниин 18. (ТАСС) МНРП-гэй XVII съездын һунгаһан МНРП-гэй Центральна Комитедэй пленум мүнөөдэр болобо.

Пленум нүхэр Ю. Цеденбалые МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретаряар нэгэн дуугаар һунгаа.

Нүхэд Ю. Цеденбал, Ж. Батмунх, Н. Жагварал, С. Жалан-Ажав, Н. Лувсанравдан, Д. Майдар, Д. Моломжамц, Т. Рагча гэгшэд МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдээр; нүхэд Б. Алтангэрэл, Д. Гомбожав гэгшэд МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидадуудаар һунгагдаа.

Нүхэд Д. Гомбожав, Н. Жагварал, С. Жалан-Ажав, Д. Моломжамц, С. Сосорбарам гэгшэд МНРП-гэй ЦК-гай секретарьнуудаар һунгагдаһан байна.

Пленум нүхэр Н. Лувсанравданиие МНРП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи партийна хиналтын комитедэй түрүүлэгшээр баталаа.

МНРП-гэй ЦК-да УУЛЗАЛГА БОЛОБО

УЛААН-БААТАР, июниин 18. (ТАСС). Монголой Арадай-революционно партиин Центральна Комитет МНРП-гэй XVII съездын айлшадай болон делегадуудай хүндэлэлдэ мүнөөдэр уулзалга хэбэ.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ю. Цеденбал суглараргшадта амаршалгын үгэтэйгөөр хандаба.

Хариин оронуудай партинуудай делегацинуудай үмэнэһөө КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Ф. Д. Кулаков үгэ хэлээ.

Хани халуун, үнэн зүрхэ... оршон байдалда уулзалга үнгэрөө.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

ҮЙЛЭДБЭРИИН АШАГ ҮРЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ АРГА ЗАМУУД

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хараа шэглэл хадаа манай партиин мүнөө үеын экономическа стратегиин гол шухала хуби болоно.

Энэ шэглэл Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадта ехэ удха шанартай юм. Арбадахи табан жэлдэ манай коллектив орёо хэдэн асуудал шиидхэхэ ёһотой. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада ашаглагдажа эхилһэн Юнхэрэй вольфрамай нөөсэ хэрэглэхэ зорилго табигдана.

Комбинадай коллектив үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада зарим тэды амжалта туйлаа һэн. Продукци худалдаха табан жэлэй түсэб 102 процент дүүргэгдэә. Юнхэрэй комплекс ашаглалгада оруулһанай ашаар вольфрамай концентрат абалга 28,2 процент дээшэлһэн байна. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, олзо доход оруулха даабари дүүргэгдэә, хүдэлмэришэдэй салин хүлһэн 11,2 процентээр дээшэлээ.

Гэхэтэй хамта үнгэрһэн табан жэлдэ комбинадта үйлэдбэриин ашаг үрэ доошолһон байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Иимэ байдалай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, молибденэй хэбтэшэ дууһан малтан абтаад, концентрат үйлэдбэрилэгдэхөө болёо. Тиигэжэ валовой продукци үйлэдбэрилгэ 25 процентээр бага болоһон байна. Юнхэрэй уурхайн рудада металлай холисо бага, тиимэһээ концентрат абалга ажал, гаргаша ехэтэй.

Иимэ эрхэ байдалда комбинат арбадахи табан жэлые угтаба. Вольфрамай концентрат абалгые 15,2 процентээр дээшэлүүлхэ зорилго комбинадай урда табигдана. Энэ зорилго бэелүүлхэнь орёо хүшэр юм. Мүн Холтоһоной рудада металлай хуби бага болоо. 1980 ондо 1975 онойхитой сасуулхада металлай холисо үшөө 15 процентээр бага болохо гэжэ багсаагдана. Энэ ушарһаа концентрат үйлэдбэрилгэ, мүн ашаг үрэ абалга доошолхо.

Тиихэтэй хамта Юнхэрэй руда болбосоруулжа, вольфрамай концентрат үйлэдбэрилгэ хоёр дахинһаа ехээр дээшэлхэ байна. Эндэхи концентрат абалгын өөрынь үнэ сэнгэй ехэ байһан ушарлаа комбинадай экономикодо зарим тэды гарза ушаруулагдаха байна.

Иимэ байдалые хараада абан, цех болон хүдэлмэриин участок бүхэнэй ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэ зорилго инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй урда табигдана. Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ арга замууд партиин XXV съездын шиидхэбэринүүд дотор заагдаа.

Эдэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула үйлэдбэриин бүхы процесс интенсификацилха, научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ ёһотой болонобди. Материалай, ажалай гаргаша бүхэниие, мүнгэн зөөриин түхэриг бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэхэ, үйлэдбэриин фонднуудһаа продукци абалгые дээшэлүүлхэ зорилго табигдана.

Энэ зорилго бэелүүлхэ арга замуудаа коллективнай тодорхойлоо. Коллективэй бэелүүлхээр хараалһан гэдэ арга замуудые хараад үзэе.

Шэнэ техникэ ба түрүү технологи нэбтэрүүлгэ. Горно хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ, руда шанаржуулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдаха юм. Арбадахи табан жэлнүүдэй үедэ горнопроходческо хүдэлмэри нилээд үргэдхэгдэхэ, ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Проходческо комплекснуудай хүсэ шадалаар эдэ бүгэдэ хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Хүсэ ехэтэй скреперно лебедконууд, буровой станок, түхеэрэлгэнүүд хэрэглэгдэхэ байна. Мүнөө үеын шанаржуулгын аппаратура фабрикануудта тодхогдохоор хараалагдаа. Шанаржуулгын түрүү технологи нэбтэрүүлэгдэхэ байна.

Үйлэдбэрине оньһожоруулга ба автоматизацилга. Мүнөө дээрээ үйлэдбэриин үшөө олон процесс хүнэй гаран хүсөөр хэгдэнэ. Барилгада, заһабарилгада, ашаа буулгаха ба ашалгада хүнэй бар хүсөөр хэгдэдэг ажалай хуби ехэ байһаар. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан түсэб дотор олон процесс оньһожоруулхаар хараалагдана. Ашаа буулгаха, ашаа ашаха элдэб механизм, түхеэрэлгэ тодхогдохо юм. Мүн бии байгаа техникэ, механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана.

Комбинадта тодхогдоһон түхеэрэлгэ, станок бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэхэ хэмжээн хараалагдаа. Эндэ механическа албан ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Энэ албанай хүдэлмэрилэгшэд хуушан түхеэрэлгэ һэльбэн шэнэдхэхэ, заһабари саг соонь һайнаар хэхэ, бүтээсэ ехэтэй машина, механизмуудые тодхохо уялгатай юм. Цехүүдэй, участогуудай хүтэлбэрилэгшэд, мастернууд түхеэрэлгэ, механизмуудай хэр ашагтайгаар хэрэглэгдэжэ байһые хинан шалгаха болоно.

Харин энэ хэрэгтэ ехэ дутагдал бии. Тэдэниие тусхай шалгалтанууд элирүүлэн харуулна. Жэшээлхэдэ, Юнхэрэй руднигта һаяхан иимэ шалгалта хэгдэһэн байна. Автосамосвалай миин байһан дээрэһээ экскаваторнуудай зарим сагта миин байлгагдадагынь элирүүлэгдээ. Мүн экскаваторнуудай хүсэд хүдэлөөгүй ушарһаа автомашинанууд үлүү ехэ сагта миин байлгагдаа. Машинын, механизмуудай миин байха ушар комбинадай бусад цехүүдтэ элирүүлэгдээ.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ туһатай арга замуудай нэгэн хадаа цехүүдые үргэдхэхэ, һэльбэн заһабарилха, бии байгаа түхеэрэлгэ шэнэдхэн байгуулха ажал болоно. Шулуу бутаруулгын үйлэдбэри, шанаржуулгын фабрикын тээрмэ болон бусад түхеэрэлгэ, дүүжэн харгы, түмэр-бетон зүйлнүүдэй цех, модо болбосоруулгын завод һэльбэн заһабарилагдаха, үрэмдэлгын станок, ууралай котелнууд шэнэдхэн байгуулагдаха юм.

Электрын элшэ хүсэ дамжуулха ЛЭП-110 гэһэн лини баригдажа дүүргэгдэхэ байна. Тиихэдэ комбинат электрын хүсөөр таһалгаряагүйгөөр хангагдаха юм. Холтоһоной руднигай компрессорнэ станци һэльбэн заһабарилагдажа, хашагдамал агаараар горно хүдэлмэрие хүсэд хангажа байха.

Продукциин, мүн бүхы хүдэлмэриин шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаа. Концентрадай шанар һайжаруулха бодото хэмжээн хараалагдаба. Тэдэнэй бэелүүлэгдэхэдэ, үйлэдбэрилэгдэдэг концентрадай хахадһаа ехэнь дээдын маркатай байха. Тиигэжэ олзо доход абалга нилээд дээшэлхэ юм.

Мүнөө манай коллектив продукциин шанар һайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилхэ Львов хотын дүй дүршэл шудалжа байна. Энэ гурим комбинадта нэбтэрүүлхэ хэмжээн хараалагдаа.

Мүн алмалта, арьбалалтын түлөө тэмсэл үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ бага бэшээр нүлөөлхэ байна. Энэ талаар комбинадта ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Материал, электрын элшэ, мүнгэн зөөри алмаһан, ажалай гаргаша бага болгоһон хүдэлмэришэдые материальна талаар урмашуулха хэмжээн хараалагдажа байна.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ ондоошье арга боломжонууд комбинадта бии. Малтан абтадаг рудае нэгэдхэмэл ёһоор хэрэглэхэнь ехэ шухала. Тэрэнһээ гадна хэрэгтэй зэргын металл абалгаар руда болбосоруулга дүүргэгдэхэгүй. Ондоо холисо абажа, арадай ажахыда хэрэглэхэ асуудал шиидхэгдэхэ юм.

Ажалай журам бэхижүүлхэ, ажал эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ асуудал үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхээр хараалһан түсэб дотор онсо һуури эзэлнэ. Тэрэниие зүбөөр шиидхэбэл, бүхы арга замууд хэрэглэгдэхэ, комбинадай урда табигдаһан зорилго бэелүүлэгдэхэ байна.

П. ДОБРОВЕНСКИЙ,
Зэдын комбинадай ахамад экономист.

ҮДЭР БҮХЭНӨӨ ҮНДЭР УРГАСАДА

ХОЁР ОНДООГООР ХАНДАХАДА...

Шанга һалхинда үлеэгдэжэ, газарай хүрьһэн оготорһойдо үргэгдэжэ, тэнгэри газар хоёр нийлэжэ, наран харагдахагүй бүүдэгэр харанхы болошодог ха юм. Тиигэжэ үрэжэлтэ хүрьһэн жэл ерэхэ бүри нимгэржэ, элһэн мэтэ жэжэ тооһон шороой һалхинда туугдан, холо абаашагдажа, гол нуганиуудые даражархидаг байна.

Эдэ бүгэдые хаража байдаг механизаторнууд, агрономууд хүрьһэ һалхинһаа хамгаалха хэмжээнүүдые миин хооһон үгөөрөө бэшэ, харин бодото ажалаараа бэелүүлдэг болонхой. Энэ талаар Зэдын аймагай Борьёогой совхоздо хэгдэжэ байһан хүдэлмэри һайшаалтай. Эндэ ВАСХНИИЛ-ай академик А. И. Бараевай зохёон бэелүүлһэн гурнмай үндэһэ баримталан, газараа зүбөөр элдүүрилхэ хэрэгтэ горитой анхарал табигдана. Тиихэдээ нютагай эрхэ байдал хараада абтажа, хүрьһэ урбуулангүй элдүүрилхэ, паар тарилга хоёрые һужаатуулан хэрэглэхэ, хүнгэн хүрьһэтэй зарим газарта ногоо тарижа, сабшалан болгохо гэхэ мэтэ хэмжээнүүд бэелүүлэгдэнэ.

Совхозой поли дээгүүр ябахада эдэ бүгэдэ элеэр харагдана.

— Газарайнгаа хүрьһэ һалхинда алдахагүй гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдонобди, — гэжэ совхозой ахамад агроном Иван Петрович Зайцев мэдүүлнэ. — Манай механизаторнууд Ж. Гармажапов, А. Елизов, А. Понев, В. Голенев болон бусад хүрьһэ шэнэ гуримаар элдүүрилхэ технологи һайса шудаланхай, бусад механизаторнуудта тэрэниие заажа үгэдэг юм. Зундаа механизаторнууднай паар болгогдоһон газартаа гербицид хоро хаяжа, буртаг ногооень усадхаха зуураа, хүрьһые КПП-2,2 гү, али КПЭ-3,8 түхэлэй культиваторнуудаар 3—4 дахин элдүүрилдэг байна. Июлиин һүүлээр, августын эхеэр КПГ-250 машинаар 20—22 сантиметр гүнзэгыгөөр хүрьһыень зөөлэрүүлжэ үгэнэ. Үрэжэлтэ хүрьһэнэйнь зузаан байбал, иимэ элдүүрилгые 26—28 сантиметр гүнзэгыгөөр хэдэг юм. Хабартаа тарилга хэхынгээ урда тээ газартаа заабол лущени гү, али культиваци хэжэ, хүрьһыень катогоор нягтаруулжархидаг. Буртаг ногоотой тэмсэхын тула энэ ажахыда жэлдээ 7,5—8 мянган гектар тарилгада гербицид сасагдадаг. Энэ ушарта тарилгань сэбэр, бусад хүршэ ажахынуудһаа нилээд дээгүүр ургаса абадаг байха юм.

Совхозой ажахын хүтэлбэри цехэй гуримда оруулагдажа, бригаданудта ялгаряадгүйгөөр түлөөлэ үгэхэ гэхэ гү, али газараа хахалаад, тарилга хээд, ургасыень хуряагаад лэ бригада түлөөһэ абадаг болоһо байнхай. Энэнь баян ургаса абахын түлөө бригадын гэшүүн бүхэнэй харюусалгые улам дээшэлүүлхэ байһаниинь элитэ.

Борьёогой совхоз хүрьһэ хамгаалха гуримые туршаха уялгатай республикын 10 ажахын нэгэниинь юм. Энэ ажаһы 16.600 гектар хахалагдадаг газартай, тэрэнэй тон хахадынь- 8000 гектарынь һалхинһаа муудадаг гэжэ тоологдонхон. Энэмнай ехэл газар гээшэ ааб даа. Хэрбээ хүрьһэ хамгаалха хэмжээнүүдые зоримгойгоор бэелүүлээгүй һаа, хэтэдээ газарай үрэжэлтэ хүрьһэн һалхинда дууһан үлеэгдэжэ абташаха болоно бшуу.

Мүнөө үедэ энэ совхоздо 4500 гектар дээрэ гэхэ гү, али хоёр севооборотдо хүрьһэ шэнэ гуримаар элдүүрилэгдэдэг болонхой. Энэ гурим үшөө хоёр-хоёр севооборотдо 2500 гектарта нэбтэрүүлэгдэжэ захалаа. Тиигэжэ 1977 ондо газарай хүрьһэ хамгаалха хэмжээнүүд хамтадаа 7000 гектарта хэрэглэгдэхэ жэшээтэй.

Хүрьһэ хамгаалха хэмжээнүүд ашаг үрэ ехэтэй гэжэ эндэхи дүй дүршэл гэршэлнэ. Хэрбээ 1960—1965 онуудта иимэ гуримай хэрэглэгдэжэ захалаадүй байхада, жэлдээ гектарай 7,5—7,6 центнер тарян абтадаг байбал, наймадахи табан жэлдэ тэрэнь 8,3 центнертэ, юһэдэхи табан жэлдэ—9,2 центнертэ хүргэгдөө бшуу. Тиин 1972—1973 онуудта ган гасуур байжа, таряанай ургаса бага байһан. Хэды тиимэ байбашье, үнгэрһэн табан жэлдэ урдахи табан жэлэйхиһээ 24.350 центнер ехэ тарян хуряагдажа абтаа. Газар таряалангай һалбариһаа 1966 ондо 231 мянган түхэриг сэбэр олзо оруулагдаа һаа, тэрэнь 1975 ондо 657 мянган түхэригтэ хүргэгдөө.

Юһэдэхи табан жэлдэ ороохо таряа, мяха, һүнэй ехээр абтаһанай, мүн 1975 ондо үйлэдбэридөө горитой амжалта туйлаһанай түлөө Борьёогой совхоздо КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан байна.

Хүрьһэ шэнэ гуримаар элдүүрилхэ технологиин энэ совхоздо аша үрэ ехэтэй байһаниинь гэршэлэгдэбэшье, хүршэ «Октябрьский» совхоздо энээнэй тоогдодоггүй байһаниинь гэмшэлтэй.

Энэ жэлэй хабарай тарилгын урда тээ эдэ хоёр ажаһынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэд болон механизаторнуудай хоорондоо ябалсажа, тарилгада бэлдэһэниие шалгахадань «Октябрьский» совхоздо хүрьһэ һалхинһаа хамгаалха техникэнь орой заһагдажа эхилээдүй. МТМ-гэй газаахи хашаа соо обоо хүбөө хаялатай харагдаа. Иимэ байдалые совхозой ахамад агроном Герман Орхонович Хонхонов юугээршье шалтагаалха аргагүй байшоо, хүрьһэ шэнэ аргаар элдүүрилжэ һураһан нэгэшье механизаторые нэрлэжэ шадаагүй. Тиимэл хадаа энэ совхозой газар таряалангай һалбари өөдэлнэгүй, продукциин өөрынь үнэ сэн ехэ, мал ажалынь баһал гээгдэлдэ оронхой. Юһэдэхи табан жэлэй туршада тус совхоз түсэбһөө 141 мянга гаран центнер тарла бага абаа. Энэнь адууһа малай ашаг шэмэдэ нүлөөлөө ааб даа. Тиигэжэ энэ совхоз 1975 ондо жэлэн 176 млн. ган түхэриг гарзатайгаар дүүргээ бшуу.

Мүн нимэрхүү байдал эндэхи «Коммунизм» колхоздо үзэгдэнэ. Энэ колхоздо гурбан жэлэй урда тээ 9 плоскорез, БИГ-3 түхэлэй дүрбэн борной абтаһан аад, орой хэрэглэгдээгүй. Зариманиинь шэнэ зандаа задалагдажа, хэрэгһээ гаргагдашоо. Колхозой ахамад агроном Сергей Цыремпилович Санжиев энэ техникые хэрэглэхэ, газарай хүрьһэ хамгаалха технологи бэелүүлхэ түсэбөө дүүргэхэ гэжэ орой оролдоогүй байшоо. Зүгөөр энэ колхоздо һалхинһаа муудадаг хүрьһэтэй газар нилээд ехэ бии. Энээнэйнгээ түлөө тус ажахын хүтэлбэрилэгшэд харюусаха зэргэтэй гээшэ. Газарай хүрьһэ гэмтэлгэһээ хамгаалха хэмжээ абаагүй хүтэлбэрилэгшэдтэ, юрын хүнүүдтэ 100 түхэриг хүрэтэр яла тохохо тогтоол СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1970 оной майн 14-дэ абаа һэн. Тэрэниие зарим хүнүүдтэ хэрэглэхэ саг ерээ.

Яахадаа зарим ажахыда хүрьһэ хамгаалха гурим зохидоор хэрэглэгдээд, харин бусад ажахыда энэ бэелүүлэгдэнэгүй гээшэб? Нэн түрүүн энэмнай хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй даалгагдаһан хэрэгтээ ондо ондоогоор хандаһанһаа болоно бшуу.

Нүгөө талаһаа үргэн олон механизаторнуудта энэ шэнэ гурмай ушар ёһые ойлгуулха, тэрэниие зүбөөр хэрэглэжэ һургаха шухала. Урданһаа хойшо газарай хүрьһэ урбуулан хахалжа һураһан, хахалһан газар дээрэ һолоомоной узуурай бултайжа харагдахада муугаар элдүүрилэгдээ гэжэ тоолодог таряашадта шэнэ гуримда дадахань бэрхэтэй байна бшуу. Зарим совхозой директор, колхозой түрүүлэгшэ хүрьһэ хамгаалха гурмай ушар удхые өөһэдөө һайса ойлгодоггүй, тэрэнэй ашаг үрэтэй байһанда этигэдэггүй байха юм. Олон ушарта шэнэ технологи баримталхадаа бүхы хүдэлмэриень саг соонь хээгүй, муугаар хэһэнэйнь түлөө ургасань доогуур байшадаг. Энэнь гэдэргэ татадаг хүнүүдтэ гэршэ боложо үгэдэг.

Хүрьһэ хамгаалха технологи үргэнөөр нэбтэрүүлхэ талаар Зэдын аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахамад агроном Александр Ильич Лабыгин мүн оролдолго бага гаргаа гэжэ сэхэ хэлэлтэй. Саашадаа нүхэр Лабыгин газарай хүрьһэ хамгаалха, үрэжэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мүнөө сагай эрилтын ёһоор хандадаг болохо уялгатай.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлһээ республика дотор газарай хүрьһэ хамгаалха ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ, энэ талаар хараалагдаһан түсэб хаа хаанагүй бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй.

А. КОСЫГИН,
республикын хүдөө ажахын министерствын ахалагша агроном

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ПЛЕНУМ БОЛОБО

Һаяхан партиин Бэшүүрэй райкомой пленум болобо. «XXV съездын шиидхэбэринүүдые, мүн арбадахи табан жэлэй түсэбүүдые дүүргэхэ талаар КПСС-эй райкомой хэмжээ ябуулганууд тухай» элидхэл партиин Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь А. И. Плотников пленум дээрэ хээ. Элидхэл соо аймаг дотор үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ талаар абтажа байһан ба абтаха хэмжээ ябуулганууд тушаа, арбадахи табан жэлдэ ажалшадай урда табигдаһан зорилгонууд тухай онсо тэмдэглэгдээ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Хёлгын совхозой директор Е. З. Утенков, «Победа» колхозой гахайшан Н. Ф. Артюкова, Ново-Сретенкын совхозой агроном Н. Н. Тимофеев, Охин-Булагай совхозой парткомой секретарь В. М. Кашин болон бусад хабаадалсаа.

Пленум зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар тодорхой хэмжээнүүдые хараалаа.

Г. ЛУГОВСКОЙ,
партиин райкомой инструктор.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

ШЭНЭ ФАБРИКА

Улаан-Үдын трикотажна фабрикын барилга арбадахи табан жэлэй ехэ барилгануудай нэгэн мүн. Энэ фабрикын корпусые түргэн саг соо эрхим шанартайгаар барижа ашаглалгада тушааха гэһэн шухала зорилго Буряадай барилгын управлениин 162-дохи ПМК-гай, 2-дохи СМУ-гай хүдэлмэришэдэй урда табигдана. Тиимэһээ эдэ хүдэлмэришэд тон харюусалгатай ажал хэжэ байна.

— Манай дунда бэрхэ хүдэлмэришэд олон юм. Бригадирнууд А. А. Поплевин, Ф. М. Устьянцев, Ю. А. Константинов гэгшэд ажал хүдэлмэреэ шадамараар эмхидхэжэ, һайнаар хүдэлдэг. Энэ бригадануудай коллективүүд даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, бүхы ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээнэ,—гэжэ 162-дохи ПМК-гай 1-дэхи участогай начальник С. С. Халташкеев хөөрэнэ.

Мүнөө трикотажна фабрикын барилга дээрэ 80-яад хүн хүдэлжэ байна. Бии байгаа арга боломжонуудаа һайнаар хэрэглэжэ хүдэлөөгүй һаа, барилгашад ехэ юумэ хэжэ шадахагүй. Энээниие бүхы хүдэлмэришэд һайн ойлгоно.

Барилгын элдэб участогууд дээрэ хүдэлмэришэд ехэ шангаар хүдэлжэ байна. Зарим барилгашад шэнэ корпусой хушалтануудые табина. Нүгөө зариман хирпиисээр хана барина, соргонуудые тодхоно. Хайшаашье эрьехэдэ хүдэлмэришэд туха сүлөөгүй хүдэлжэ байна. Хирпиисэ, бетон асарһан машинанууд хойно хойноһоо һубарин ерэнэ. Кран жолоодогшо Александр Басов бусадһаа ехээр тухашарана хэбэртэй. Тохорюун ута хүзүүтэй кран түмэр замаар иишэ тиишээ һолжорон, барилгашадта хэрэгтэй материал машинануудһаа абажа, хажуудань табина.

Анатолии Александрович Поплевинэй хүтэлбэрилдэг бригадын хүдэлмэришэд уһа сэбэрлэхэ станциин торхо барижа байна.

— Мүнөөдэр Г. М. Сергеевэй хүтэлбэрилдэг звеногой барилгашад хоёрдохи халаанда хүдэлхэ. Эдэнэр фабрикын хана барина. Һаадгүй хүдэлхынь түлөө материал сум бэлдээд байнабди. 6—7 кубометр хана лаб бариха байха. Арга боломжоёо иигэжэ шадаха зэргээрээ хэрэглэхэ гэжэ оролдонобди,—гэжэ бригадир А. А. Поплевин хөөрэнэ.

Гушаад наһанай энэ залуу барилгашан минута ... миин байнагүй хэбэртэ ... Автомашинаар хирпииси ... асархадань, саг дары ку... дээрэ һүрэжэ гараад, ... гаар хабтагай дээрэ ... лаатай хирпиисэнүү... булад аргамжаар кра... шагтагалаадхиба. Шу... шадтаа энэ тэрэ ... ябууд хоорондоо үгэнэ ... нэй хайшан гээд хана ... жа байхыень шалгана.

— Володя, цемен... холисо дан зузаагаар ... бяаш. Ханаш хэлтэгы ... хонь,—гэжэ залуу ... гашанда зохидоор ха... Владимир Будацыренов ... луу барилгашан юм. ... доол жэл шахуу шул... наар хүдэлнэ. Гэбэшье ... хи разрядтай бол... Ажалдаа харюусалга ех... гээр хандадаг аха заха ... хэдһөө дутангүйгөөр хү... нэ. Володитой зэргэлээд ... хэ шулуушад Григорий ... рулев, Владимир Фил... гэгшэд хүдэлжэ байна.

Трикотажна фабрик... барилга түлэг дундаа, «Ю... дэхи табан жэлэй ударн... гэһэн тэмдэгтэ хүр... А. А. Поплевинэй бригад... хүдэлмэришэд 1976 ... дэлгэрһэн мүрысөөндэ ... хилэжэ ябана. Ф. И. ... янцевай бригадын колл... тив партиин XXV съезд... урда дэлгэрһэн мүрысө... илажа, 162-дохи ПМК-... хүндэлэлэй дэбтэр соо ... шэгдээ бэлэй. Эдэнэр ... нөөшье ажалайнгаа эр... һуладхангүйгөөр ажалл... байнхай. Халаанайнгаа ... мые 20—25 процент... үлүүлэн дүүргэнэ.

Барилгашадай ажалл... байхыень харахадаа, эд... урдаа табиһан зорил... бэелүүлхэ аргатай гэжэ ... гоо һэмди.

К. ЖАМЬЯНОВ

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ... гадир А. А. Поплевин; ... рикын газаада түхэл, ... жолоодогшо А. Басов; ... луушан В. Д. Будацыр...

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фо...

МҮНӨӨДЭР — МЕДИЦИНЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

Улаан-Үдэ хотын үхибүүдэй 1-дэхи больница (ахалагша врачынь П. Г. Хаакова) республикымнай медицинскэ түрүү эмхи зургаануудай нэгэн юм. Тэндэ 30 врач, дунда мэргэжэлтэй 136 хүдэлмэрилэгшэд хүдэлнэ. Тэдэнэр коммунис ажалай коллектив гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Тус больницада ехэнхидээ бэлэдхэл һайнтай, дүй дүршэл ехэтэй мэргэжэлтэд хүдэлнэ. Врачнуудынь оронойнгоо түбэй газарнуудта ошожо, мэргэжэл шадабарла дээшэлүүлжэ байдаг. Отделени, постнууд, хүдэлмэрилэгшэд бүхэнэй хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандажа, ажалшадай, мүн коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоһон хүдэлмэрилэгшэд эндэ олон. Тэдэнэй дунда В. Е. Чернецкая, Л. Д. Загоскина, А. А. Дурнова, медицинскэ сестранууд З. З. Гибатуллина, А. А. Попова, В. В. Ульева, Н. Кобылкина болон бусад.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үхибүүдэй больницын врач Н. Г. Цыренжапова (нэгэдэхи зураг), врачнууд О. М. Юрьева Л. В. Золотых хоёр ажал дээрээ (хоёрдохи зураг).

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фотонууд.

ГАЗАРАЙ ХҮРЬҺЭНЭЙ ХИМИЧЕСКЭ ТЭЖЭЭЛ ҺАЙЖАРУУЛХА

Минеральна үтэгжүүлгэнүүд тушаа асуудалаар Уласхоорондын VIII конгресс июниин 21-дэ Москвада нээгдэхэнь. АПН-эй корреспондентын гуйлтаар конгрессэй эмхидхэлэй комитедэй генеральна секретарь, СССР-эй хүдөө ажахын агрохимическэ хангамжын Центральна институдай директорэй орлогшо Иван РЯБЧЕНКО тэрээн тухай иигэжэ хөөрэнэ:

— Минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилэн хэрэглэлгэтэй холбоотон хамаг бүхы асуудалнууд конгрессэй научна программада оролсоно. Үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилэн хэрэглэхэ, хүдөө ажахые химижүүлгэдэ атомна техникэ хэрэглэхэ тушаа экономическа асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдтэ түрүүшынхеэ оруулагдаа. Тэрэшэлэн агротехникын асуудалнууд түрүүшынхеэ зүбшэгдэхэ байна.

Тусхай асуудалнуудые дайраагүйшье һаа, конгрессэ хабаадагшадай урда табигдаһан гурбан гол асуудалнуудта анхаралаа хандуулхамни. Нэгэдэхинь — минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилэн, газарай хүрьһэндэ яажа шэнгээхэ тухай бодото зүб аргануудые бэдэрэн олохо; хоёрдохинь — энээнэй ашаар газарай хүрьһэнэй үрэжэл, ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, эсэстээ газар дэлхэйн улад зониие эдээ хоолой зүйлнүүдээр гүйсэд хангаха; гурбадахинь — химиин зүйлнүүдээр оршон тойронхи байгаалияа бузарлахагүй.

Хлопок, виноград таригдаһан газарнуудта, хартаабхын, ороохото ургамалнуудай, овощ болоод бусад ургамалнуудай полинууд дээрэ минеральна үтэгжүүлгэнүүдые хэрэглэхэ онсо аргануд тухай, энэ талаар бии болоһон зарим асуудалнууд тухай совет эрдэмтэд хөөрэжэ үгэхэ байна.

Минеральна үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилгээр (100 процент тэжээлэй бодосуудта абажа харабал) Советскэ Союз дэлхэй дээрэ нэгэдэхи һуури эзэлнэ. Тукова промышленностиие саашадан хурдан түргэнөөр хүгжөөхые түсэблэгдэнэ (һүүлэй жэл нүүдтэ фосфатна гүүхэй хэрэгсэлнүүдээр элбэг олон газарнууд олдоһон байгаа). Мэргэжэлтэдэй тоолоһон гаргаһанай ёһоор, СССР-тэ үтэгжүүлгэнүүдые үйлэдбэрилгын ниитэ хэмжээн (стандартна тугүүдээр) 1980 ондо 143 миллион тонно болоһон байха.

VIII конгресс хадаа МЦМУ-гай (минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй талаар Уласхоорондын центр) дүрбэн жэл болоод лэ нэгэ удаа үнгэргэгдэдэг байһан конгрессүүдэй бүхы түүхэ соо эгээл ехэнь болохо гээшэ аабза гээд бидэ һананабди. Дэлхэйн 40-өөд оронуудһаа хоёр мянга тухай эрдэмтэд энэ хуралдаанда ерэхэ юм. Энээнэй урда үнгэргэгдэһэн суглаанда 28 оронуудһаа 600 түлөөлэгшэд суглараа һэн. Ази, Африкын хүгжэжэ байһан оронуудай мэргэжэлтэд конгрессэй хүдэлмэридэ түрүүшынхеэ хабаадалсахань.

Дэлхэйн элитэ бэрхэ 24 эрдэмтэд энэ уулзалгада тусхайтаар уригдаа. Жэшээнь, Италиһаа профессорнууд Ф. Анжелини, Е. Гилианели, француз эрдэмтэд Л. Гашон, А. Кноп, ФРГ-һээ профессорнүүд Е. Вельте, А. Амбергер, хүдөө ажахын наукануудай Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна совет академиин харин оронуудай гэшүүд — Румыниһаа профессор Д. Давидеску, Англиһаа доктор Г. Кук болон бусад тэдэнэй тоодо оролсоно. Советскэ Союзһаа болоходоо бүхы союзна республикануудай түлөөлэгшэд Конгресс дээрэ элидхэлнүүдые хэхэ.

Мүнөө эмхидхэл тухайдань хэлэһүүб. Конгрессэй эмхидхэлэй комитет гурбан ондоо информационно бюллетеньнүүдые хэблэн гаргажа, дэлхэйн 106 оронуудта эльгээһэн байна. Энэ хуралдаанда хабаадалсаха гурим тухай, тэрэнэй хүдэлмэриин программа тухай, амарха үедэнь үнгэргэгдэхэ ... хэмжээ ябуулганууд ... конгресстэ хабаадагшадай айлшадта зорюулжа ... лэгдэһэн аяншалганууд ... хай шухала мэдээнүүд ... дээн соо бии.

Агрохимическэ гермна... дэй толи хэблэн гаргаг... «Химия в сельском ... стве» гэжэ совет журнал... тусхай номер хэблэн гар... даха. Мүн үшөөшье томо... номууд хэблэгдэхээр ... дэжэ байна. Жэшээнь, ... элидхэлнүүд, тобшохон ... дээсэлнүүд тусхай сог... ринууд болгогдон ... хэ.

Конгрессэй хүдэлжэ бай... һан үедэ Эмхидхэлэй ... тет СССР-эй худалдаа ... маанай промышленна па... татай хамта СССР-эй арадай ... ажахын туйлалтануудай ... тавкын нэгэ павильон ... «Агрохими-76» гэһэн ... тавкэ эмхидхэжэ, Европ... Америкын, Японой ... фирмэнүүд тэрээндэ хаба... далсаха юм.

АПН

УРАН ЗОХЁОЛОЙ БУЛАН

Үглөөдэр СССР-эй уран зохёолшодой VI съезд нээгдэхэнь

«ХҮДЭЛХЭ, ҮШӨӨ ДАХИН ХҮДЭЛХЭ...»

МАНАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

СССР-эй уран зохёолшодой VI съезд үглөөдэр эхил... Тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсахаяа съездын делегадууд — РСФСР-эй Уран зохеолшодой холбооной правлениин секретарь, Буряадай АССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ, РСФСР-эй гү...эй шангай лауреат, Буряадай АССР-эй арадай поэт Г. Дамдинов, Буряадай АССР-эй Уран зохёолшодой ...ой харюусалгата секретарь, Буряадай АССР-эй арадай уран зохеолшо И. К. Калашников, «Байгал» журналай ахамад редактор, уран зохёолшо С. С. Цырендоржиев, съездэ уригдаһан анлшан — Буряадай АССР-эй арадай поэт, республикын шангай лауреат Д. З. Жалсараев Москва ороо. Съездын делегат С. С. Цырендоржиеган Москва ошохыһь урда тээ манай корреспондент ..., хэдэн асуудалда харюу абаһыень уншагшадай хаарлда дурадханабди.

Асуудал: Та РСФСР-эй ...зохёолшодой съездын ...лмэридэ хабаадаа һэнтэ ...өө СССР-эй уран зохеол... хуралдаанда ошо... байхадаа, досоотнай ...р бодол түрэнэб?

Харюу: РСФСР-эй уран ...ёолшодой 4-дэхи съезд ...э намда этигэл найдаба...олгон. СССР-эй уран зо...лшодой съездын делегат ...тожо һунгаһандань би ...ехээр омогорхоноб. Тэрэ этигэл найдабариинь ...юулхын тула хүдэлхэ, ...дахин хүдэлхэ гэһэн ...ол миниин ...дыхэ ...дэ түрэ.

Асуудал: КПСС-эй XXV ...зд дээрэ зохёохы ажал ...улагшадай урда ехэ зо...то табигдаһан байна. Тин...н мүнөө үе саг тухайдаа, ...о-томо барилганууд дээрэ, ...э тоодо БАМ дээрэ хү...жэ байһан ажалай баа...нууд тухай зохёолнуудые ...эхые уран зохёолшод ...дэтэ уялгамнай гэжэ тоо...ог гээшэ ааб даа Тэрээн дашарамдуулан, «Бай... журналай зорилго ту...тобшохоноор хөөрэжэ ...т.

Харюу: Һаяхан Буряадай АССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин суглаан боложо. «Байгал» журналай редколлегиин тоосоое шагнаа. Журналай хүдэлмэри һайн сэгнэлтэдэ хүртөө гэхэдэ болохо. XXV съезд дээрэ Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл соо зохёохы ажалтай интеллигенци тушаа үндэр сэгнэлтэ үгтэжэ, горитойхон зорилго табигдаа гэжэ мэдээжэ. Тиимэһээ тэрэ үндэр сэгнэлтын нэфэдэ хүрэмэ зохёолнуудые бүтээхэ уялгатайбди.

Тэрэ талаар хэлэхэ болоо һаа, манай уран зохёолшод яһала оролдоно, хүдэлнэ гээшэ. Һаяхан Цыден-Жап Жимбиев мүнөө үеын хүдөөгэй ажабайдалда зорюулһан шэнэ роман бэшэжэ дүүргэжэ, «Байгал» журналда хэблэхые дурадхаа. Африкан Бальбуров «Табан хуһанай дэргэдэ» гэһэн роман манда тушаагаа, тэрэнь 1977 ондо толилогдохо. Журналай портфель соо М. Степановай «Следы за тобою» гэжэ шэнэ романай нэгэдэхи ном бии. Тэрэ зохёолой темэ ехэ шухала байна. Юуб гэхэдэ, Зэдын комбинадай барилга тухай, Буряад ороной хүдэлмэришэн ангиин үндэһэн кадрнуудай бүрилдэлгэ тухай, арадуудай хани барисаан тухай хөөрэнэ. Доржи Эрдынеев «Гуламта» гэжэ шэнэ роман бэшээ. Тэрэнь ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэд тухай юм.

Тинхэдэ рассказай жанр хүгжөөхэ зорилго табигдана. «Байгал» журналай редколлеги рассказ тухай ехэ хөөрэлдөө үүсхээ һэн. Баһа шүүмжэлэлнай ехэ дутагдалтай ха юм даа. Тиимэһээ һүүлэй үедэ шүүмжэлэлдэ ехэ анхарал хандуулнабди Шүүмжэлэгшэ Василий Нэйдаков мүнөө үеын роман тухай, Цэрэн Галанов мүнөө үеын повесть тухай, Цэрэн-Анчик Дугарнимаев мүнөө үеын рассказ тухай шүүмжэлгэтэ статьянуудые манда тушаанхай.

БАМ — мүнөө үеын суута барилга. Тэрэ барилга тушаа манай республикын уран зохёолшод өөрынгөө үгэ хэлэхэ уялгатай. Уран зохёолшод Ким Балков, Африкан Бальбуров БАМ тухай зохёолнууд дээрэ хүдэлнэ. Цэрэн Галанов БАМ-ай барилгашадта зорюулһан «Саран хүхы» гэжэ повесть бэшээ.

Асуудал: Буряад литературын һүүлэй үеын эрхим зохёолнуудые нэрлыт.

Харюу: Исай Калашниковай «Шуһата зэбүүн саг» гэһэн роман «Байгал» журналай хуудаһанда хэблэгдэжэ дүүрэбэ Тэрэ роман хадаа имагтал буряад литературын томо захата бэшэ, харин бүхэсоюзна удха шанартай зохёол гээшэ. Академик А. П Окладников, профессор Лихачев тэрэ зохёолдо тиимэ үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна бшуу.

Мүн баһа А. Бальбуровай «Табан хуһанай дэргэдэ» гэжэ роман, бусадшье уран зохёолшодой һүүлэй үедэ бэшэһэн зохёолнууд буряад литературын шэнэ хуудапан болоно гэжэ һананаб. Николай Дамдиновай, Дамба Жалсараевай, Гунга Чимитовэй, Цырен-Дулма Дондоковагай шүлэгдэмэл зохёолнуудые дурдангүй үнгэржэ болохогүй.

Буряад зохёолшодой ехэ олон номууд Москвада һүүлэй үедэ хэблэгдээ Николай Дамдиновай, Дамба Жалсараевай, Мэлс Самбуевай, Балдан Ябжановай, Доржи Эрдынеевэй, Матвей Осодоевои болон бусад уран зохёолшодой номууд Москвада гараа. Москвада гараһан тэдэ номууд анхандаа «Байгал» журналда хэблэгдэһэн юм гэжэ нэмэхэ дуран хүрэнэ.

Асуудал: Заншалга болошоһон нэгэ асуудал табия. «Хүлгөотэ һүнин», «Үүрэй солбонон гоё гээшэнь» гэһэн повестьнуудыетнай уншагшад һайшаан угтаа ха юм даа. Тиигээд мүнөө ямар зохёолнуудые уншагшадтаа бэлэглэхэсэ байнабта?

Харюу: Һаяхан «Һүүлшын үдэрнүүдтэ» гэһэн шэнэ повесть бэшэжэ дүүргөөб. Номой гол герой — коммунист Жамсаран Галданович Норбоев. Тэрэ хадаа зориһоноо алдадаггүй, үнэн сэхэ, ажабайдалай ехэ зам гаталһан, манай үе саган хүн. Ажалай ветерануудта яажа хандаха тушаа асуудал ном соо табигдана.

Хэдэн шэнэ рассказ бэшэгдээ. Уншагшадта хүрэжэ ошоходонь, өөһэдынгөө сэгнэлтэ үгэнэ ааб даа.

Түрүүшымни повестьнууд ород хэлэн дээрэ оршуулагдажа, «Встречный огонь» гэжэ нэрэтэй болоод, Москвагай «Современник» гэжэ хэблэлээр гаргагдажа байна

Уран зохёолшо, драматург А. Салынскиин нэрэ олондо мэдээжэ юм. Тэрэнэй зүжэгүүд оронойманай олон тоото театрнуудта, мүн социалне оронуудта хэдэн дахин табигдаһан байха юм. Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрта А. Салынскиин «Барабанщица» гэһэн зүжэг амжалтатайгаар табигдаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: буряад драмын театрай Москва хотодо болоһон гастролиин үедэ драматург, «Театр» журналай ахамад редактор А. Салынскитай (тэг дундань) уулзалгын үедэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН МЕДИЦИНЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын элүүрые хамгаалгын органуудта олон жэлэй туршада аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

Аксенова Евдокия Михайловнае — Кабанскын аймагай санитарно-эпидемиологическа станциин врач.

Бажеева Прасковья Дмитриевнае — Улаан-Үдын городской 1-дэхи больницын отделение даагша.

Бальжиннмаева Галсама Дамбаевнае — Хэжэнгын аймагай түбэй больницын врач.

Баранов Владимир Алексеевичые — Бэшүүрэй аймагай түбэй больницын врач.

Бобкова Лидия Георгиевнае — Түнхэнэй аймагай Түнхэнэй больницын фельдшер.

Болдагуев Михаил Николаевичые — Загарайн аймагай түбэй больницын ахамад врач.

Дагбаева Жибзыма Бардуевнае — Хурамхаанай аймагай түбэй аптекын рецепторша.

Дамбуева Валентина Николаевнае — Ахын аймагай Зүүн-Холбиин фельдшерскэ пунктые даагша.

Дугарова Клара Дугаровнае — Н. А Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын гастроэнтерологиин отделениие даагша.

Жанфу Лидия Ивановнае — Баунтын аймагай түбэй больницын врач.

Крылова Валентина Алексеевнае — Улаан-Үдэ хотын 4-дэхи больницын акушерка.

Саможапова Софья Бадмаевнае — онкологиин республиканска диспансерэй радиологическа отделениин ахамад сестра.

Спиридонова Мария Елизаровнае — Захааминай аймагай Цахирай больницын ахамад врач.

Хаакова Пелагея Георгиевнае — Улаан-Үдэ хотын үхибүүдэй 1-дэхи больницын ахамад врач.

Ханхатова Конкордия Гавриловнае — Сэлэнгын аймагай түбэй больницын врач.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июниин 18.

МҮНӨӨДЭР — МЕДИЦИНЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

АВИАЦИ ТУҺАЛНА

Н. А. Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын хирургическа таһагай нэгэ үүдэндэ «Санавиация» гэжэ бэшээтэй байдаг. Тэрэ таһаг соо ороод, хүдэлжэ байһан хүнүүдтэйнь хөөрэлдөө һаа, авиациин хэды шэнээн туһа хүргэдэгые ойлгожо гайхахат, баярлахат. Жэлэй ямаршье сагта, республикымнай хэдышье холо, заха газарта хүнэй хүндөөр үбшэлөө һаа, эндэһээ тула түргэнөөр хүргэгдэнэ.

Санитарна авиаци республиканска больницын нэгэ отделени юм Тэрэнэй мэдэлдэ АН 2 самоледууд, МИ-2 вертоледууд, автомашинанууд, дүй дүршэл ехэтэй врачнууд, фельдшернүүд байдаг. Жэлэй туршада тэдэнэр эгээ холын газарта хүндөөр үбшэлһэн мянга табан зуу гаран хүнүүдтэ туһа хүргэнэ.

Больницын энэ отделенидэ сошордомо дохсогой орохотой адли туһалхаяа гарадаг. Хүндэ ушарай үдэр болоо һаа, самолет гү, али вертолет ниидэдэг, һүни һаань хүнгэн автомашина ябуулагдадаг. Эндэхи хирургнууд, врачнууд, фельдшернүүд хүндөөр үбдэһэн олон хүнүүдтэ дары түргэнөөр, шадамар бэрхээр туһалжа, ами наһыень абарһан байха.

— Манай ажал хүдэлмэриин гол илгаа юуб гэхэдэ, бидэнэр хүндөөр үбдэһэн хүндэ бушуу түргэн, шадамар бэрхэ туһа хүргэнэбди, — гэжэ тус отделениие даагша Василий Михайлович Кузнецов хөөрэнэ.

Даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандажа, хүндэ байдалда ороһон хүнүүдтэ саг болзортонь, шадамар бэрхээр туһа хүргэжэ хүндэтэй болоһон хүдэлмэрилэгшэд санавиациин отделенидэ олон. Хирург Е Н. Цыбиков, анестезиологууд М. Г. Гармаев, В. Б. Аюшеев, травматолог Ф. В. Архинчеев, акушер-гинекологууд А. А. Комарова, Л. С. Харташкинова ахамад медсестра Е. К. Потрахина, медсестранууд М. Ф. Юхнович, П. Н. Иванова, Т. С. Иванова, Д. Б. Дашимолонова тэдэнэй тоодо оролсоно.

А. ГАРМАЕВА.

ХҮНДЭТЭЙ АПТЕКАРЬ

Хүндэ хүшэр 1942 ондо хори хүрэжэ ябаһан Бато-Цырен Гармаев Улаан-Үдын медицинскэ техникум дүүргэжэ, фармацевтын мэргэжэлтэй боложо гараа һэн. Һүүлээрнь хэдэн жэлэй туршада Совет Армида алба хээ.

Сэрэгэй албанһаа табигдаһанһаа хойшо гушаад жэлдэ аптекарээр таһалгаряагүй хүдэлнэ. Олон жэлдэ Торинн, Мухар-Шэбэрэй, 16 жэлэй туршада Хонхолын аптекэнүүдые даагшаар хүдэлөө. Мүнөө Мухар-Шэбэрэй аймагай Түгнэ тосхоной аптекые даагшын уялга дүүргэнэ.

Дүй дүршэл ехэтэй, бүхы наһан соогоо ажалшадай элүүр энхые хамгаалха хэрэгтэ оролдосотойгоор хүдэлжэ ябаһан аптекарь хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой. Мэнэ һаяхан Бата-Цырен Гармаевич Гармаев элүүрые хамгаалха министерствын отличник гэһэн тэмдэгээр шагнагдаба.

Үнинэй аптекарь Б-Ц. Г. Гармаевые үнэтэ шангаар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэрөөр амаршалаад ажал хүдэлмэридөө үшөө ехэ амжалта туйлахыень хүсэе.

В. ИВАНОВ,
республикын аптекэнүүдэй управлениин начальнигай орлогшо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түгнэ тосхоной аптекые даагшын уялга дүүргэгшэ Б-Ц. Г. Гармаев.

«ЭРХИМ СЕСТРА»

Һаяшаг городой дүрбэдэхи больницын хирургическа таһагай медицинскэ сестрануудай дунда «эрхимэй эрхим» гэһэн конкурс үнгэргэгдөө. Залуушье һаа, баян дүй дүршэлтэй болоһон медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглараһан зал тон хабарайхаар. гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. Үнгэ бүрын сэсэгүүд табигданхай. «Манай конкурс — ажалай һайндэр» гэжэ томо үзэгүүдээр бэшэгдэһэн плакат харагдана. «Элүүр энхын булан», «Үдэр бүриимнай байдал» гэһэн ханын газетэнүүдые һонирхон уншажа болоно. Эдэ бүгэдэ залуушуулай һанаам гай һонор ухаатайе, уран һайханиие гүнээгыгөөр ойлгодогыень гэршэлнэ. Тус залые уралан шэмэглэлсэлгэдэ хирургическа таһагай врачнууд хабаадалсаһан байна.

Конкурс харахаяа олон тоото зон сугларaa. Жюридэ больницын таһагуудые даагшад болон олоннитын эдэохитэд хабаадуулагдаа.

Уданшьегүй хүгжэм зэдэлжэ, нэгэ адли хухэ-сэнхир халаадуудые үмдэһэн, бага зэргэ сэдьхэлээ хүдэлгэһэн медицинскэ сестранууд пубарич гарана. Эгээн түрүүлжэ, долоон жэлэй урдахана Сэлэнгын медицинскэ училищи дүүргэһэн. коммунис ан... лан ударник Нина Мальцева билет татаба. Удаань хоер жэлэй урда Улаан-Үдын медицинскэ училищи дүүргэһэн Елена Маслова билет абана. Урин налгай хандасатай Лена Масловае үбшэнтэн ехэтэ хүндэлдэг юм «Манай Леночка» гэжэ тэрэниие нэрлэхэ, дуратай.

Конкурсдо хабаадагшад абаһан билетүүдэйнгээ асуудалнуудта тордиһогүй харюусана. Тэдэнэй түлөө эгээн ехээр һанаагаа зобоһон хүн РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй габьяата хирург Василий Иннокентьевич Николаев байгаа гэшэ ха.

Биледэй гурбадахи асуудалнуудта харюусахын түлөө одоол дүй дүршэл хэрэгтэй юм. Юуб гэхэдэ, шуһанай тарилга хэхэ инструментнүүдые таба минутын турша соо суглуулха хэрэгтэй бшуу. Гадна тэдэнэр дуу дуулалан. дуратай поэдүүдэйнгээ шүлэгүүдые уншаһан, хатар наада харуулжа, суглаагшадые баясуулһан байна.

Энэ конкурсдо түрүүшын һуури Ольга Фекина, хоердохи һуури Тамара Цвик гэгшэд эзэлбэ. Тэдэ хоер больницын хоорондо үнгэргэгдэхэ конкурсдо хирургическа таһагай сестрануудай зүгһөө эрхэ олоо.

Иимэ һонирхолтой конкурс саашадаа заншалта болгогдохо аабза гэжэ хүлеэгдэнэ.

В. БУХАЕВ,
Улаан Үдын № 4 больницын хирургическа таһагые даагша.

Чимит-Рэгзэн **НАМЖИЛОВ**

ШЭНЭ ДУУНУУДҺАА

...ШЫЕНЬ ХАРЮУЛАЯ

...ганхан дэлхэйе
бэлэглээд,
...ган дээрээ бүүбэйлһэн
...жынгээ ашые
...ы мэндэдэнь
харюулая.
...ды мэндэдэнь
харюулхамнай

Агуу дээдын жаргал юм.
Энээхэн дэлхэйе
бэлэглээд,
Эльгэн дээрээ бүүбэйлһэн
Эжы, абынгаа ашые
Энхэ мэндэдэнь харюулая.
Энхэ мэндэдэнь
харюулхамнай
Эгээн дээдын жаргал юм.

ХҮЛЕЭҺЭН ЗАНДААЛБИ

...интай, буудалтай дэлхэй дээрэ
...у наһанайнгаа замхахыень мэдэнэлши.
...у наһанайнгаа замхахын тэндэ
...жа намдаа юун гэхэ гээ һэмши?
Заяанай хүлеэһэн зандаалби.
...ятай, шууятай дэлхэй дээрээ
...да наһанайнгаа дууһахыень мэдэнэлши.
...да наһанайнгаа дууһахын тэндэ
...лгажа намдаа юун гэхэ гээ һэмши?
Дуугайхан хүлеэһэн зандаалби.
...этэй, манатай дэлхэй дээрээ
...эр наһанайнгаа дүтэлхыень мэдэнэлши.
...эр наһанайнгаа дүтэлхын тэндэ
...жэ намдаа юун гэхэ гээ һэмши?
Үедөө хүлеэһэн зандаалби!

...ШҮЛЭГҮҮДЬЭЭ *Булат* **ЖАНЧИПОВ**

...РДЫН ХАРГЫ

...рэмэлтэ Гурьбын тала. Үдэшэлэн.
...эй һонор, гуниг түрүүлмэ хаһа.
...н Гурьбада олол хэсэһэн харгыгаа
...лхэдэжэ эрьен харанаб дурсангаа.
...айдалай урасхалан орхигдоһон һаба шэнги
...амханаар годирһон энэ харгы бүрынэ.
... моорэн хээлэһэн тохон, голынь жэгдэршоо,
...һаа нааша миралһан сэсэгэй далайда шэнгэшоо.
...ули голоор гурьбатаха сагтаа энэ харгы
...аг зоноймнн нииты анха дугы һэн —
... хотоороо энэ харгыдаа сугларжа,
...ль ёһоор түбхнхэеэ зорёо һэн.
...ба талынгаа хоймортo энхэрэлтэй үдөөд,
...алдайта хаһада тэршээхэн миннишье
...андалайнгаа тэмсэлтэ үе шатануудта
...лшэн зорхо аянайм эхин энэ бэлэй. -
...хай баабайн жороо тэргээр ямбатан,
...ари заршамынь зүндөө һонор дууламгай
...ын нажар ажалай замда энээгүүр
...уртада бухал шэрэхээ залараа һэм...
...рэмэлтэ Гурьбын тала. Үдэшэлэн
...эн һонор, гуниг түрүүлмэ хаһа.
... Гурьбаяа олол хэсэһэн харгыгаа
...лхэдэжэ эрьен харанаб дурсангаа.
... наһанайм эгсэ, жэгдэш харгынууд
...н мэтэ эрьежэ нэгэтэ дурсахадам,
...рэмэлтэ Гурьбын урдын харгыдал
...эн сэсэгээр үерлэн, миралзан байдаг һай'

МҮНӨӨ ҮЕЫН БУРЯАД РАССКАЗ ТУХАЙ

БОРО ЮРЬЕЭН соогуур обёорогдосогүй үйлэ хэрэгүүдэй асари ехэ амисхалые харуулха, партиин уридшалан табиһан хараа шугамай үндэрһөө үдэр бүриин «мянган жэжэ зүйлнүүдые» сэгнэхэ, үдэр бүхэнэйнгөө хэрэгүүдые Совет ороной хүгжэлтын ерээдүйн дабаанай оройһоо хараха, социалис ажалай хүн зондо алба хэхэ —рассказай шухала зорилго иимэ бэшэ аал? Ажабайдалай хэһэгые, хүнэй намтарай зүйлнүүдые, абари зангайнь зарим талые, хүнүүдэй хоорондохи харилсаанай ушарнуудые зураглан, шэнжэлэн харуулха, тиихэдэнь эдэ бүхы хэһэгүүдэй, зарим зүйлнүүдэй саанаһаа бүхэли юумэн тобойжо гараха зэргэтэй — рассказ гээшэмнай иимэ жанр гэжэ ойлгодогбди.

Буряад рассказда һүүлэй үедэ юун болооб? Иигэжэ асуултай болоно. Юуб гэхэдэ, 1973 ондо «Литературная газета» гэжэ хэблэлэй хуудаһанда томо шүүмжэлэгшэдэй анхарал татаһан совет рассказ тухай һаналаа андалдалгын болоходо, тэрэнэй далинда дайруулан, манай нүхэд арсалдаанай хоёр ондоо нүлөөн доро байна. Үнэн дээрээ тэрэ үедэ бэе бэеһээ тад ондо ондоо һанамжанууд хэлэгдэһэн байгаа. Нэгэ зариманиинь рассказ гээшэ «үбшэлэнхэй», «шуһа багатай» болошонхой, тиимэһээ һүнэжэ байна гэлдээ. Харин нүгөөдүүлынь рассказ яһала бараг, амиды, хүгжэжэ байна гээ бшуу.

БУРЯАД РАССКАЗДА хандажа, бага зэргэ тоо бүридхэл хээд үзэе.

1960—1965 онуудта рассказуудай 20 согсолбори гараһан байна. 1966—1970 онуудта—долоон, 1971—1975 онуудта—14 согсолбори хэблэгдээ. «Байгал» журналай хуудаһанда 1960—1965 онуудта һонирхолтой 89 рассказ толилогдоо, 1966—1970 онуудта 72, тиихэдэ 1971 — 1975 онуудта 55 рассказ гараһан байна.

Согсолборинуудыешье, мүн «Байгал» журналда хэблэгдэһыешье хараад үзэхэдэ, рассказуудай тоо үсөөрхэ тээшээ боложо байһан шэнжэтэй. Хүүгэдэй ба ехэшүүлэй гэжэ хубааряыень зүбажа харабал, тус тобшолол бүри тодорхой болохо. Жэшээнь, 14 согсолбориин 8-иинь хүүгэдтэ зорюулагдаһан, харин һүүлэй табан жэл соо имагтал үхибүүдэй уншаха рассказуудай номууд гараа. Гэхэтэй хамта 1973 ондо, мүн 1975 оной һүүл багта «Сэлгеэхэн Сэлэнгэ», «Замай' һудал» гэһэн хамтын согсолборинууд гараһан байна. Хоёрдохи ном соонь нэгэнһээнь бэшэниинь гэхэ гү, али 29 рассказ һүүлэй хоёр жэлдэ бэшэгдэһэн. Литературно-жанрова байдалые хаража үзөөд, хүнүүдэй согсолбориин үгы байхада, зүгөөр бэеэ дааһан номдо материалай суглархаар байһые хараадаа абан, рассказуудай хамтын ном согсолжо гаргахадаа, Уран зохёолшодой холбоон, номой хэблэл тон зүб юумэ хэнэ.

Рассказай «үбшэн» тушаа гү, али һүнэжэ байһан тухай һанаата болоошод зүб гээшэ гү? Бидэ иимэ диагноз баримталан, гараа табинагүйбди.

Рассказ ехэ орёо замааршье һаа, эдэбхитэйгээр хүгжэжэ байна гэжэ бидэндэ һанагдана. Илангаяа һүүлэй жэлнүүдтэ рассказ бэшэдэг залуушуул нэмээ. Тэрэ тоодо ... Ангархаевые, И. Намсараевые, В. Тулаевые нэрлэхээр.

Рассказ һүүлэй үедэ имагтал өөрыгөө мүндэлүүлжэ, өөрынгөө ургалтые тэдхэнэ бэшэ. Тэрэмнай зэргэлһэн хоёр жанрта гэхэ гү, али повесть болон хүүгэдэй рассказда ами үгэнэ. Рассказуудай үсөөрһэн ушар имагтал энээгээр тайлбарилжа боломоор.

Хэрбээ рассказуудай тоогой үсөөржэ байгаа юм һаань, тэрэнэй шанарай тала ямар болоноб?

РАССКАЗУУД ПДЕПНЭ. уран һайханайнгаа талаар мүнөөдэрэй үзэл сурталай, һанал бодолой хэмжээгээр ниитын болон хубиин ажабайдалай шэнэ хүрһэ хахална гэлтэн.

Темынгээ талаар мүнөөнэй рассказ олон янзын. Ажалша хүнэй образ гаргаха гү, али фашизмда эсэргүүсэн совет арадай тэмсэһэн тухай, революци ба хамтын ажал тухай, бүлэнэрэй ажабайдал тухай, мүн сатирическа болон шог ёгтото рассказууд бии. Иимэ темэнүүдтэ урда тээньшье рассказууд бэшэгдэдэг байһан ааб даа.

Гэхэ зуура рассказуудай мүнөө үеын тематика жараад гү, али табяад онуудта бэшэгдэһэн рассказуудай удхые, бодолые, сюжедүүдые дабтана гэжэ хэлэхээр бэшэ. Тэдэ жэлнүүдтэ манай литературада рассказууд хадаа мушхаран эбхэрһэн долгин мэтэ элбэг байдаг һэмнай.

ҺҮҮЛЭЙ ҮЕДЭ ажалша хүнэй образые зураглан харуулгада шэнэ зүйл бии болоо. Геройн алибаа ябадалай моральна болон сэдьхэл бодолой үндэһые гүнзэгырүүлхэ, юрын хүнэй образые томодхон харуулха һэдэлгэ хэгдэнэ. Олон үеын хүнүүдэй хоорондохи холбоон, уг залгамжалга гээшэ рассказай гол удха болоно. Һүүлэй үеын рассказуудые урдахи шатынхидтай зэргэсүүлэн харахада, дээрэ хэлэгдэһэн шэнэ шэнжэ шанарынь элеэр тобойжо гарана.

Жэшээнь, 50-яад онуудай тэн үеэр Ч. Цыдендамбаевай бэшэһэн «Шэнэ байшан» гэжэ рассказ абажа үзэе. Тон һонин, өөрсэ янзын энэ рассказ 50-яад онуудан һүүл багта 60-аад онуудай эхиндэ буряад олохон рассказай түлхисэ боложо үгэһэн байха. Наһажаал колхозник Балдан һургуули дүүргэжэ байһан хүбүүндээ шэнэ байшан барижа үгэхэ гэжэ бодобо. Тэрэ иигэжэ бодобо: «Хүлһөө буушоодүн дээрээ хүбүүндээ нэгэ бага-рагхан байшан гэр барижа үгэхэ болоол даа. Мүнөөнэй шэнэ сагта айл гэр болохо хүн хадаа, хүбүүмнай шэнэ һайн гэр соо һууг!» (3-дахи нюур). Тэрэ хүн хүбүүнэй шэнэ бүлын шэнэ байдал тухай бодоно. Тиигээд үйлэ хэрэг хүгжэжэ, колхозниигуудай туһалһан тухай, хэн хана бодхоолсооб, хэн үүдэ хэлсээб гэхэ мэтэшэлэн хөөрөөн болоно. Намар тээшэ хамгын хүсөөр шэнэ байшан баригдаа.

Олоной туһаламжын хүсые баталһаниинь рассказай гол удха болоно.

1971 ондо бэшэгдэһэн Ц-Д. Хамаевай «Шэнэ гэрэй һуури» гэжэ рассказда хандая. Пенсидэ гараһан колхозник Божой армиһаа хүбүүнэйнгээ ерэхэдэ, гэр бадаряад байха гэжэ шиидэбэ. Уран зохёолшо геройнгоо бодол, ябадал, абари зангые зураглаха хэрэгтэ бүхы шадабариия элсүүлнэ. Гэбэшье энэнь сюжедэй түлхюур болоногүй, харин тэрэнэй нэгэ хуби болоно. Ч. Цыдендамбаевай рассказ соо майн нэгэндэ хэдэн тэргэ модоной буулгагдаһан тухай нэгэ мэдүүлэлээр хэлэгдэһэн байбал, Ц.-Д. Хамаевай рассказ соо гэрэй һууриин шулуу, торхын модо зөөлгэ бүхы зохёолой удха болоһон байна. Наһажаал колхозниигой баатар хүсэтэйе, ажалда шуналги, үргэн бодолтой байһые рассказ сооһоо элеэр мэдэрнэбди. Божой холые бододог хүн. Тэрэ имагтал хүбүүндээ гэр бариха тухай бодоногүй, харин газар дээрэ ямар дурасхал үлөөхэ тухай бодомжолно. Тарган хонид мэтэ шулуунуудые гэрэй һуури болгохо гэжэ абахаяа ошоходоо, үбгэжөөл иигэжэ һанана: «...үнгэрэгшэ зун лэ, хүбүүнэйнгээ найр дээрэ барилдажа байхыень харахадаа, иимэ багжагар хүбүүтэй болошоһоноо гансата ойлгожо, шэнэ гэр, шэнэ бэри тухай бодомжолжо ороо һэм. «Абынгаа хэһэн юун бии юм?» гэжэ хүбүүмнэм хүн һуража магадгүй. Нээрээшье, юун бинб? Үе наһан соогоо үдэр һүнигүй хэһэн юумыень тоолохо болоо һаа, заха үзүүртэнь гарахагүйш. Түрэһэн нютагаа хэн торнижуулан түбхинүүлэлсээб? Абам. Хэн намайе иимэ болгооб? Абам. Хүн түрэһэн нэрэеэ оройдоошье бузарлангүй, хирэгүй сэбэрээр хэн абажа ябааб? Миний аба. Иигээд лэ хурга даран тоолоод балашаха. Тэрээн дээрээ хүбүүмни иигэжэ хэлэг лэ, энэ харагты, абынни барһан гэр гээшэ. Өөрөө өөдэгүй орбогор гэр соо һуушье һаа, намдаа иимэ гэр үбгэрһэн хонноо үндылгэжэ үгэһэн юм гэжэ омогорхохол. (188-дахи нюур).

Уран зохёолшо юрын колхозниигой эпическэ томо образ гаргаа.

Газаахи түхэл маягаараа адлирхуу рассказуудые зорюута эндэ харуулбабди Сюжедэй адлирхуу ушар тиимэ юрын үйлэ бэшэ. Тэрэ ушарые литературна ажабайдалда муу юумэн гэжэ ходо хаража болохогүй. Сюжедэй талаар адлирхуу байһан зүйл гээшэ шэнэ шатада гаралгын тулга боложо болохо юм.

Шэнэ удхын олон бололго, шэнэ асуудалай табигдадаг болоһон ушар, ялас гэмэ шэнэ шэрэ будаг хэрэглэхэ ябадал буряад рассказай тематическа ондоошье бүлэгтэ олон. Революци болон хамтын ажалай мандаһан тухай, дайн тухай, байгаали тухай рассказуудта тиимэ зүйлнүүдтэй ушархабди.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, буряад рассказ шанарайнгаа талаар һураггүй дээшээ гараа. Буряад рассказ совет хүнэй бодолгоор нэбтэрэнги.

ЗҮГӨӨР БУРЯАД рассказай мүнөөнэй байдал хаража үзөөд. зарим тэдыажаглалта, дурадхал хэлэхэ дуран хүрэнэ.

Нэгэдэхеэр. иимэ байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ бэшэгдэһэн рассказууд соо олон ондоо үндэһэ яһатан, ород, буряад арадуудай хамтын тэмсэл харуулагдадаг байгаа. Батько Балота хоёр (Ж. Тумуновай «Талын зүргэд»). Жамса Фёдоров хоёр (Ц. Номтоевой «Хүлэг») гэхэ мэтэ. Иигэжэ совет арадай интернациональна ёһо заншал рассказай сюжедэй байгуулгада горитой һуури эзэлдэг һэн. Манай ажабайдалда интернациональна ёһо заншал бүри ехээр мандаа ха юм. Теэд мүнөө үеын рассказуудай геройнууд — булта буряадууд. Имагтал Ц-Д. Дамдинжаповай, Ц. Шагжинай, Г. Дашабыловай революциин, дайнай темэдэ бэшэгдэһэн рассказууд соо ондоо яһатан бии. Юрэдөө. Ж Тумуновай. Ц. Номтоевой дайнай үеын рассказууд соо байһан интернациональна хани барисаанай ёһо заншалые рассказ бэшэдэг мүнөөнэй уран зохёолшод үргэлжэлүүлхэ зэргэтэй.

Хоёрдохёор, сатирическа, шог ёгто олон рассказууд годорхон бэшэнүүд, дээгүүр эльбээд гарашаһан. Тиимэ зохёолнууд соо эрхиншэд, албан хойрог хүнүүд, залхуушуул тухай хэлэгдэдэг ха юм Тэдэнэрые социалис ажабайдалай ёһо заншалда харша үзэгдэл гэдэгбди. Харин авторнуудай зүгһөө тиимэ хандалга дутана.

Гурбадахяар, бэшэлгын искусство олон янзагай бэшэ байна. Юрэнхы дээрээ гурбадахи нюур тухай хөөрөөн гү, али нэгэдэхи нюурай нэрэһээ хэлэгдэһэн байдаг.

Тиихэдэ, **хамагай һүүлдэ** юу хүсэхэбши гэхэдэ, иимэ байна. Рассказ бэшэдэг зохёолшод очеркнуудые, зураглалнуудые, завод болон фабриканууднаа. колхоз болон совхозууднаа информацинуудые багаар бэшэнэ. Мүнөө үеын ажабайдалые ажаглаха, эдэбхитэйгээр шудалха гээшэ рассказые шэнэ шатада үргэжэ шададаг, шэнэ темэ. образ үгэдэг ха юм.

Энээнтэй дашарамдуулан, БАМ-ай темэ тушаа хэлэхэ дуран хүрэнэ. Республикын уран зураашад энэ барилга тухай хэдэн олон бүтээлтэй болонхой. Тиигэжэ бүхэли выставкэ эмхидхэгдээ. Харин уран зохёолшоднай юундэшьеб яаранагүй. Үнэн дээрээ тэрэ барилгын ажалай нэгэ үдэрыешье абажа харуулбал, нягта гэгшын зохёол бүтээжэ шадахаар байха.

Буряад оронойманай хойто аймагуудаар зурын үнгэрхэ БАМ тухай өөрынгөө үгэ хэлэнгүй үлэжэ болохогүй. Илангаяа прозын «жэжэ» жанрай мастернуудта энэ ажаглалта сэхэ хабаатай.

Ц. А. ДУГАРНИМАЕВ,
хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

Саяанhаа Витим хүрэтэр

МИНИСТРЭЙ ШАГНАЛ

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театр июниин эхеэр Москваhаа бусажа ерээ. Хахад hарын туршада ороной ниислэл хотодо гастрольдо байха зуураа, театрай коллектив найман зүжэг москвагайхидта харуулжа, үндэр сэгнэлтэ абаа.

«Театрай гастроль СССР-тэ үнгэргэгдэhэн Монголой культурын үдэрнүүдтэй тудалдаа. Монголой драматургнууд Д. Намдагай «Ээдрээ», Ч. Ойдобой «Далан худалч» гэжэ зүжэгүүд илангаяа hайнаар табигдаа. Тус зүжэгүүдтэ Монгол театрай мэдээжэ артистнар Г. Гомбосүрэн, Ц. Гантүмэр гэгшэд наадалсажа, монгол-совет хани барисаанай бэхижэлгэдэ хубитаяа оруулалсаа» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй культурын министр П. Н. Демичевэй захиралта соо онсо тэмдэглэгдэнэ.

Үндэhэн буряад театральна искусствын түрүү hайхан ёho заншалнууд, режиссёрнуудай ба артистнарай бэлиг шадабари зүжэг бүхэндэнь ялас гэмэ тодоор харуулагдана гэжэ хэлэгдэнэ.

Х. Намсараевай «Тайшаагай ташуур», Л. Софроновой «Засаг» гэжэ зүжэгүүд энэ сезоной түрүү hоритон үйлэ хэрэг болоно гэжэ захиралта соо тэмдэглээтэй. Тус зүжэгүүдые зохёон найруулха талаар айхабтар ехэ түйлалта хэhэнэйнь түлөө Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ театрай коллективые гурба мянган түхэригөөр шагнаха гэжэ министрэй захиралта соо бэшээтэй.

Театрай коллективые олон тоото харагшадай үмэнэhөө тус шагналаарнь халуунаар амаршалаад, урма зориг бадаруулма зүжэгүүдые олоор табихыень юрөөе!

ХҮДӨӨ ГАРАБА

Буряад драмын театрай коллектив гурбан бүлэг боложо хубааралд, хүдөө гастрольдо гараба.

Захааминай, Зэдын, Сэлэнгын аймагуудай ажалшадта Ц. Д. Дондокова Ф Сахиров хоёрой бэшэhэн «Дабhанай амтан» гэжэ зүжэг харуулха. Драматург Александр Вампиловай «Аха хүбүүн» гэжэ зүжэгые Усть-Ордын Буряадай национальна округой ажалшад хараха. Тус зүжэг ород хэлэн дээрэ табигдана. Тиихэдэ залуу драматург Дугар Дылгировэй «Одон минии хаанабши» гэжэ зүжэгые Агын Буряадай национальна округой [illegible] раха юм. **М. ОСОДОЕВ.**

ҮНДЭР СЭГНЭЛТЭДЭ ХҮРТЭБЭ

Буряадаймнай бүлэг эрдэмтэд Томск хотодо үнгэргэгдэhэн Сибириин үндэhэ яhатанай болон тэдэнэй хэлэнүүдэй уг гарбал тухай асуудалда зорюулагдаhан заншалта 4-дэхи бүхэсоюзна научна конференцидэ хабаадалсаhанаа hаяхан бусажа ерэбэ. Энэ конференци хадаа СССР-эй Гэгээрэлэй министерствын түсэбэй ёhoop эмхидхэгдээ! Түрүүшын нимэ конференци 1958 ондо Томск хотодо үнгэргэгдэhэн түүхэтэй.

Конференци дээрэ табигдаhан асуудал хадаа эрдэмтэдэй анхарал үиинhөө хойшо татадаг юм. Энэ асуудалай шиидхэгдэхэдэ, Европын, Азиин болон Америкын эртэ урдын түүхэдэ хабаатай хэдэн олон зүйлнүүд элирүүлэгдэхэ байна. Түүхэ болон хэлэ бэшэгэй эгээл орёо, эгээл hонирхолтой энэ асуудал шиидхэлгэ хадаа элдэб мэргэжэлтэй эрдэмтэдэй хүсөө элсүүлэн хүдэлhэнhөө дулдыдаха болоно. Мүнөө үедэ энэ асуудалаар ороноймнай хэдэн зуугаад эрдэмтэд хүдэлжэ байна.

Тус конференци дээрэ Москва, Ленинград, Новосибирск, Свердловск, Владивосток, Элистэ, Кызыл, Абакан болон бусад хотонуудhaa ерэhэн эрдэмтэд хабаадалсажа, 150 гаран элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Манай эрдэмтэд нимэ элидхэлнүүдые хэhэн байна гэбэл, түүхын эрдэмэй доктор, профессор Н. П. Егунов (багшанарай институт) хори буряадай уг гарбал тухай, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат И. Д. Бураев (ниитын эрдэмэй институт) буряад нютаг хэлэнүүдтэхи фарингальна абяан тухай, М. Д. Симонов (ниитын эрдэмэй институт) эвенк хэлэндэхи үни холын аялган абяануудые hэргээн шэнжэлгэ тушаа болоно.

Манай эрдэмтэдэй хэhэн элидхэлнүүд конференци дээрэ табигдаhан асуудал шиидхэхэ хэрэгтэ аша туhатай байhан дээрэhээ үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө.

А. СОДНОМОВ.

„БУРЯАД ОРОН-76" ФОТОКОНКУРС

ҺАРЛАГАЙ ТҮРҮҮШЫН ТУГАЛ.
Д. ДУГАРОВАЙ фотоэтю.

ҮДЭШЭЛЭН БАЙГАЛ ДЭЭРЭ.
П. ЯХНОВЕЦКИИН фотоэтюд.

ЭМНЭЛГЫН ЗУРГААНУУД БОДХООГДОНО

Медицинскэ эмхи зургаануудые улам бүри хүгжөөхэ, тэдэниие мэргэжэлтэй кадрнуудаар хангаха, арад зоной элүүрые сахилга hайжаруулха талаар Хурамхаанай аймагта hүүлэй хэдэн жэлнүүдтэ ехэхэн хубилалтанууд болоhон байна. Мүнөө аймаг дотор 36 врач, 142 дунда эрдэмтэн мэргэжэлтэд ажаллана. Майск болон Бархан hууринуудта участогай больница, Аргата hууриндa амбулатори баригдаа. Санэпидстанциин баклаборатори, Дэрээнэй участогай больница үргэдхэгдэнэ.

Аймагай түбэй больницын дэргэдэ hүнэй кухни байгуулагдаа. Майскын участогай больницын дэргэдэ физиотерапевтическэ кабинет, Дэрээнэй болон Аргагын участогай больницануудай дэргэдэ клиническэ лаборатори баригдаhан юм. Медицинскэ эмхи зургаануудые элдэб янзын түхеэрэлгэ, хэрэгсэлнүүдээр болон транспортаар хангалга hайжаруулагдаа.

Эрхим ажалаараа аймагай ажалшадай дунда хүндэтэй болоhон медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд улам олошорно. Тэдэнэй дунда аймагай больницын врач-рентгенолог, Ажалай Улаан Тугай орденто В. Ж. Гармаева, мүн эндэхи больницын санитарка, «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медальта Н. Г Макина болон бусад оролсоно. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд аймагай ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадана.

Гэбэшье ажалшадай элүүрые хамгаалха талаар ябуулагдажа байгаа хүдэлмэри, абтажа байгаа хэмжээ ябуулганууд мүнөө сагай эрилтэдэ үшөөл хүрэнэгүй.

РАССАДА hУУЛГАНА

Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахыда энэ жэл овощой ургамалнууд бүхыдөө оньhожоруулан hуулгагдана.

Механизаторнууд Николай Сороковиков, Павел Тугаринов, огородшон Радна Дымбрынова, Санжима Будажапова. Софья Литаева, Ивалгын hургуулиин ахамад классай hурагшад Света Будаева, Лена Шункова, Лена Скуратова гэгшэд үдэртөө 4—6 гектар талмай дээрэ «СКН-6» гэжэ машинаар помидорой, капустын рассада hуулгана.

Мүнөө hүүлшын гектар дээрэ тарилга ябажа байна.

А. НИМАЕВ.

Ухибүүд ажабайдалай сэсэг гээд хэлсэдэг. Үхибүүдэй элүүр энхые хамгаалха хэрэгтэ манай орон дотор тон ехэ анхарал хандуулагдажа байдаг. Үхибүүдые эмнэлгын хэдэн олон больница, поликлиникэнүүд баригдаhан. Тэндэ мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэрилэгшэд ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдэ хотын үхибүүдэй 1-дэхи поликлиникын врач «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто Тамара Семеновна Хомосова. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

СПОРТ

Костя ЭРДЫНЕЕВ—РСФСР-эй ЧЕМПИОН

Эдиршүүлэй дунда hур харбалтаар Россиин Федерациин түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Чувашай АССР-эй ниислэл — Чебоксары хотодо болобо.

РСФСР-эй областьнуудай, хизаарнуудай, автономито республиканудай 14 команда энэ ехэ нааданда хабаадаhан байгаа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Шэтын областиин суглуулагдамал команда илажа, РСФСР-эй чемпионууд болобо. Башкирай болон Буряадай автономито республиканудай мэргэшүүл хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ.

Манай республикын суглуулагдамал команда арбан хүнпөө бүридэhэн байна. Улаан-Үдын 39-дэхи hургуулиин 8-дахи класс дүүргэhэн спортын мастерта кандидат Люда Тихонова бага наhанай эдиршүүлэй бүлэгтэ хоёрдохи hуури эзэлбэ. Хүүгэдэй спортын 2-дохи hургуулида жэл хахадай турша соо hорилго хэжэ байhан эдир басаган СД-1 упражненеэр харбахадаа, хёрхо мэргэн байhанаа харуулаа.

Баргажанай аймагай Улаанай хүүгэдэй спортын hургуулиин hурагша мастерта кандидат Костя Эрдынеев бага наhанай эдир хүбүүдэй дундаhаа онсо шалгарба. Манай үнинэй харбагшадай нэгэн, СССР-эй спортын мастер Дашинима Эрдынеевэй хүбүүн— Костя нэгэдэхи hуури эзэлээд, РСФСР-эй чемпион болобо.

Аха наhанай хүбүүд, басагад соohoo Улаан-Үдын 29-дэхи аптекын хүдэлмэрилэгшэ Юлия Мельникова («Спартак»), Зүүн-Сибириин технологическа институдай студент Леонид Халудоров гэгшэд М-2 упражненеэр харбахадаа, дүрбэдэхи hууринуудта гараhан байна

— Эдиршүүлэй дунда hур харбалгаар СССР-эй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн июль hарын тэн багаар Шэнэ-Каховко хотодо болохо. Эдир хүбүүдэй дунда РСФСР-эй чемпион болоhон Костя Эрдынеев энэ ехэ наадандa хабаадалсаха юм,—гэжэ манай командын түлөөлэгшэ Юрий Устинов хөөрэнэ.

Б М. ЖИГЖИТОВ.

„Спортлото" наадагшадай анхаралда

НЭМЭЛТЭ ШҮҮБЭРИ

Байгша оной июниин 30-да «Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» ээлжээтэ тираж болохо юм гээд энэ нааданда дуратайшуулда мэдээсэгдэнэ. Энэ тиражда нэмэлтэ шүүбэриин 650.000 түхэриг үгтэбэ. «Спортлото» наадагшадай карточкануудые худалдажа абаад, ямар нэгэн шалтагаанаар «Спортлотогой» зоныл управлениинүүдтэ оруулаагүй дээрэhээ иимэ ехэ мүнгэн сугларhан байгаа.

Манай орон дотор спортивна лотерей наадалгые эмхидхэхэ талаар тогтоогдомол гуримай ёhoop дурсагдаhан мүнгэ зөөри июниин 30-да болохо 26-дахи тиражда гаргашалагдаха болоhон байна. Мүн тиихэдэ шүүбэриин нэмэлтэ мүнгэтэй тираж энэ жэлэй эсэстэ үнгэргэгдэхэ юм гээд мэдээсэгдэнэ. Тиимэhээ июниин 30-да, мүн жэлэй эсэстэ болохо тиражнуудта урданайхиhaa холо ехэ мүнгэн түлэгдэхэ болоно.

«Спортлото» наадагшад! Спортивна лотерейн июниин 30-да болохо, саашанхи тиражнуудта хабаадалсыт.

Д. ЦЫРЕНОВ,
«Спортлотогой» Буряадай управлениин начальник.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Телеграф Телефон Радио

ГАВАНА

Тэмсэлээ үргэлжэлүүлhээр

ТАСС

Уругвайн Компартиин ЦК-гай Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Эдуардо Виера пресс-конференци үнгэргэбэ. Уругвайда президентын hэлгэhэнэй hүүлээр орон догор тохёолдоhон политическэ байдал тухай тэрэ хөөрөө

Ороной патриотическа ба демократическа хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр засагаархидай үүдхэhэн хашалта харшалалтын хардалга гүрдэлгын политикые Уругвайн, мүн хариин оронуудай хүн зоной дураа гутан буруушааhанhaa уламжалан, ороной правительствада хубилалтанууд болоо гэжэ Э. Виера хэлэбэ. Бордаберрие президентын тушаалhaa буулгаhан ушар Уругвайн политическэ байдалда мүртэй хубилалтануудые оруулаагүй. Энэ жэлэй ноябрь hарада үнгэргэгдэхэ ёhотой байhан президентын hунгалта болюулагдаа, зүүнэй үзэлтэй партинууд, эб эмхинүүд хоригдонхои зандаа. Профсоюзуудай ажал [illegible] хинана, хэблэлые наринаар шалгана. Хэдэн мянган политическэ ажал ябуулагшад шорон түрмэнүүдтэ, концлагерьнуудта хаагдажа байhaар.

Мүнөө Уругвайн экономическа байдал хүшэр хүндэ байhaар. Энээнэй хойшолонгууд ажалшадай мүр дээрэ тохогдоно гэжэ КПУ-гай ЦК-гай Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн саашадаа мэдүүлээ

Хашалта харшалалта, хардалга мүрдэлгэ доро байгаашье hаа, Уругвайн арад орон дотороо демократическа эрхэ сүлөө hэргээхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлhээр гэжэ Э. Виера хэлэбэ. Уругвайн Компарти энэ тэмсэлэй манлайда ябана.

БҮХЫ ГАЗАР ТҮБИШҮҮДЬЭЭ

ПРАГА. Чехословакиин машина бүтээлгын промышленностиин хариин оронуудта худалдадаг продукциин хэмжээн энэ табан жэлдэ 72—74 процентээр дээшэлхэ юм. Илангаяа комплексно промышленна түхеэрэлгэнүүд, тэрэ тоодо саахарай, химиин, пиво шанадаг заводуудай, тээрмын түхеэрэлгэнүүд, энергетическэ түхеэрэлгэнүүд улам ехээр худалдагдадаг болохо. ЧССР үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 77 процент ехэ эд бараануудыс социалис оронуудта, 1,5 дахин ехэ бараа капиталис оронуудта худалдаха юм.

Советскэ Союз ЧССР-эй хүндэ машина бүтээлгын продукциие хамагhaa ехээр абадаг байна. Энэ ушарые абажа харабал, Чехословакиин газаашань худалдадаг машинануудай болон технологическа түхеэрэлгэнүүдэй дунда 50 процентнь болохо байна

НЬЮ-ЙОРК. США-гай металлургиин монополинууд өөрынгөө продукциин үнэ сэнгүүдые үргэhэн зандаа байhaар.

США-гай дүрбэн томо металлургиин компаниинуудай нэгэн «Нэшнл стил корпорейшн» гэдэг компани продукциин үнэ сэнгүүдые 7—8 процентээр дээшэлүүлхэ байhан тухаигаа соносхобо. «Ю. С. Стил», «Армко Стил», «Джоунс Энд Лафлин Стил», «Бетлихем Стил» гэдэг монополинууд үнгэрhэн долоон хоног соо буладай үнэн сэн үргэhэн байна.

ДЕЛИ. Индидэ түмэрэй рудa бүри ехээр малтан абтадаг боложо байна. Имагтал үнгэрэгшэ финансова жэлдэ энэ ушар 16,7 процентээр дээшэлээ гэхэ гү, али 42 миллион тоннодо хүргэгдөө Түмэрэй рудатаи газарнуудые ашаглалгын арга методые hайжаруулhанай, горнягуудай улам hайн ажалай [illegible] рамтай болоhонои ашаар Индиин горнорудна промышленностьда амжалтанууд туйлагдаба гээд эндэ тунхаглагдаhан тусгаар мэдээсэл до[illegible] хэлэгдэнэ.

КОЛОМБО Совет эстрадын бүлэг артистнуудай гастрольнууд Шри Ланка республика дотор ехэхэн амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Ороной президент У. Гопаллава, премьер министр С. Бандаранайке, правительствын гэшүүд түрүүшын концертдэ байлсаба.

Совет артистнуудай гастрольнууд тушаа нютагай хэблэл урма баяртан үгэнүүдые бэшээ. «Ородуудай толотомо ехэ бэлиг шадабари баясуулба!» гэhэн гаршаг доро «Цейлон Дейли Ньюс» гэжэ Коломбын нэгэн газетэ совет артистнуудай харуулhан концерт тухай статья толилhон байна.

БАГДАД. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ Ирагай Республикын элдэб провинцинуудта шэнэ 28 техническэ училищинууд нээгдэхэ юм. Ороной hүүлэй хүгжэжэ байгаа экономикодо ажаллаха дунда дуур шатын техническэ кадрнууд, мэргэжэл түрэхэ хүдэлмэришэд тэдэ училищинуудта hургагдаха.

БОНН

Дотоодын хэрэгүүдтэнь хамааралсана

ТАСС

Бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ американ политическэ ажал ябуулагшад хамааралсаха hэдэлгэсэ үргэлжэлүүлhээр гэжэ США-гай президент Дж. Фордын «Шмигель» журналда толилуулhан статья элирхэйлэн гэршэлнэ НАТО-да ородог Баруун Европын оронуудай нэгэндэ коммунистнуудай гол үүргэ дүүргэдэг демократическа гуримаар hунгагдаhан правительствын засаг гартаа абаа hаань, США энээндэ ямараар хандаха гээшэб? — гэhэн асуудал президентдэ табигдаhан байгаа.

Энэ ушар США-гай урда горитой асуудал табиха байна гэжэ Дж. Форд нэгэ хэды саг соо болзолгото болононой hүүлээр хэлэбэ. Бүхы союзнигуудтаяа зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые тон нарин нягтаар эхилхэ банhамнай элитэ юм ааб даа.

Баруун Европын оронуудта үнгэргэгдэдэг hунгалтын үедэ hунгагшад хэнэй [illegible] лоо яажа дуугаа үгэхэ ёhотойб гэжэ Вашингтоной [illegible] хан тушаалтад hүүлэй үедэ ехэ hаналаа табидаг болоhой. Бусад оронуудай политическэ байдалые улам [illegible] гэнөөр хинаха hэдэлгэн [illegible] гаргагдана. Европо түби аюулгүй байдал хангаха [illegible] рилсаа холбоо тогтоохо түхэл гэсхэлэй Актые бусад гүрэнүүдэн «ямараар бэелүүлжэ байhыень хинан шалгаха» [illegible] рилготой конгрессэй тусхай комисси эмхидхэгдэн [illegible] гуулагдапан байна.

БЕЙРУТ.

Ливанай хэблэл буруушаана

ТАСС

Американ дипломадуудые алаhан ушар хадаа орон доторхи түгшүүрилтэ байдалые гуримшуулха хэрэгтэ тойбо татана гэжэ тоолоно, Ливанай хэблэл эрид буруушаана. Ямар нэгэ зорилготойгоор эдэниие алаhан байха гэжэ Ливанай тусхай тушаалтан хэлэнэ, хэблэл бэшэнэ.

Палестиные сүлөөлхэ эмхи hэжэгтэ ороhон табан хүниие барижа хааба гээд мэдээсэгдэнэ. Эдэнэй хоёрынь энэ хэргэ холбоотой хархис бүлэгэй гэшүүдэй нэгэндэ хабаатай байна.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июниин 20-hoo 23 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 09.40—«Үхибүүдтэ — «Горныи» программа. 10.20—«Мүнөөдэр—медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр» — концерт-амаршалга.

«Орбита» 11.20—«Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 11.50—Забhарлалга. 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10—Футболоор залуушуулай командануудай Европын чемпионат. Венгри—СССР. 13.00—«Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00—Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 14.25—«Дуун-76» (үнгэтэ). 14.50—Уласхоорондын hонин (үнгэтэ). 15.20—«Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 16.20—«Сэнхир экранда—түрүүшынхеэ». Л. Минкусай «Дон Кихот» гэжэ балет ССР Союзай Ехэ театрай зүжэг. 18.00—«Время» 18.30—Забhарлалга. 18.40 «Москвагай концертын залнуудаар» (үнгэтэ). 19.35—Баримтата фильм. 19.55 — «Мүнөөдэр — медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр» СССР-эй элүүрые хамгаалгын министр, академик Б. В Петровский дамжуулгада хабаадалсаха (үнгэтэ). 20.25—Медицинын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан хүгжэмтэ программа (үнгэтэ). 21.00—«Циркын галнууд» (үнгэтэ). 22.05—А. Иванов-Крамской. Оркестртэй наадаха гитарын концерт (үнгэтэ). 22.25—«Хүдөөгэй час». 23.25—«Дуун-76» (үнгэтэ). 23.50—Забhарлалга. 24.00—«Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 12.10—«Үхибүүдтэ—«Онтохоной hайшаалта үгэнүүд» — телефильм. 12.20—«Пушкин Одессэдэ» — телефильм. 12.40—«Ах, любовь»!—хүгжэмтэ кинокомеди. 13.45 —«На Быстрине»—телефильм. 15.15—«Уходили комсомольцы»—уран hайханай фильм.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30—Дамжуулгын программа. 18.35 — Һурагшадта — «Суворовцы» — телефильм. 18.55 — «Хамар-Дабаан» — анишалагшадай клуб. 19.35 — «Вороне где-то бог.. » — телефильм. 19.55 — «Танай бэшэгүүдээр». 20.20 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 20.40 — «Таңк тухай домог» — киноочерк. 20.55 — «Техникын hонин». 21.25—«Хани харилсаан тухай» (буряадаар). 21.45 — «Арадай театр». 22.20 — «Уходили комсомольцы» — уран hайханай фильм.

ВТОРНИК, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.35 — «12 месяцев» — мультфильм. 11.35 — «Товарищ Арсении». — уран hайханай фильм.

«Орбита». 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Мой папа — капитан». 13.20 — Концерт (үнгэтэ). 13.55 — «Хүн ба хуули». 14.25 — СССР-эй арадай артист Ю Мазурок дуулана (үнгэтэ). 15.20 — «Туршыш хабаяа» (үнгэтэ). 16 35 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 17.20—Р Щедринэй зохёолнуудhaa концерт (үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18 30 — Забhарлалга. 18 40 — Концерт (үнгэтэ). 19.05 — «Хүн ба хуули».

Улаан-Үдэ. 19.35 — Телевизионно hонин. 19.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.15 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».**

«Орбита» 21.00 — Шэнэ hонин 21.15 — «Классическая симфония» — фильм-балет (үнгэтэ). 21.30 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса»** — СССР-эй хара металлургиин министр И. П. Казанец дамжуулгада хабаадалсаха. 22.15 — «Чужая родня»—уран hайханай фильм. 23 50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.45 – СССР-эй харгы барилгын министрэй орлогшо, БАМ-ые барилгын начальник К. В. Мохортовой үгэ хэлэлгэ.

«Орбита». 19.35—«Эхын hургуули» (үнгэтэ). 20.35 —Ю. Мазурок дуулана (үнгэтэ)

Улаан-Үдэ. 21.00—«Энээниие бултадаа мэдэхэ ёhотой». 21.30 — «На всю оставшуюся жизнь» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери). 22.45 — Классическа опереттэнүүдэй аялганууд.

СРЕДА, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Как стать мужчиной» — уран hайханай фильм. 13.15 — «Зураг бүхэндэ — наран!» (үнгэтэ). 13.30 — «Хүдөөгэй байдал: ажал хэрэгүүд ба асуудалнууд». 14.00 Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Шахтёр» (Донецк). Үнгэтэ. 14.45 — «Урданай ба мүнөөнэй дуунууд» (үнгэтэ). 15.20 — «Красное и черное»—уран hайханай олон серитэй фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 16.35 — «Европо: хубилалтын саг» — «Швецидэхи уулзалганууд» (үнгэтэ). 17.05 — «Баллада о сверх чистых»—эрдэм дэлгэрүүлгын фильм (үнгэтэ) 17.15 — Ород арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт (үнгэтэ). 18.00 — «Время» 18.30 — Забhарлалга. 18.40 — «Красное и чёрное» (1-дэхи сери).20.00 —«Спортлото» наадалга (үнгэтэ)

Улаан-Үдэ. 20.15—«Эрдэм наука ба түрүү дүй дүршэл хүдөө ажахыда». 20.45 — Телевизионно hонин. 21.05 — «Болгоогты, Нинико» — телефильм. 21.15 — «Хүн ба хуули».

«Орбита». 22.00 — «Бидэнэр БАМ баринабди». 23.30—Забhарлалга. 23.40 — «Красное и чёрное» (1-дэхи сери). 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор залуушуулай дунда Европын чемпионат. СССР — Венгри — түгэсхэл (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18 10 — «Солдаты Отчизны» — баримтата фильм (1-дэхи сери). 19.10 — «Маоистнуудай гадаадын политика амгалан байдалда түбэг татана». (буряадаар). 19.30 — «Багшанарта туhаламжа». 19 55 Политика тухай хөөрэлдөөн (буряадаар).

«Орбита». 20.15 — Футбол. «Динамо» (М)—«Шахтёр» (Донецк). 21.00—Шэнэ hонин. 21.15 —Ород арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 22.00 — «На всю оставшуюся жизнь» (2-дохи сери).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ. «Монгол орон: шэнэ амжалтанууд тээшэ» ТАСС-ай материалнууд. Совет хүнүүдэй элүүр энхын харуулда»—М. Бадеевагай статья. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Партийна нүлөөнэй хүсэн» —М. Хензыхеновэй статья. «Концентрациин аша туhа» —Ф. Зубенкын статья. «Түрэл орон доторнай»—суглуулбари. «Ажалшадай бэшэгүүдhээ» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаhанда КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол (түгэсхэлынь). Москва мордохынгоо урда тээ Исай Калашниковай интервью. Хилын саанаhaa.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Хэн хаана ошожо hурахаб? —дээдэ hургуулинууд тухай соносхолнууд.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

☐ «БУРЯАД ҮНЭН» ☐ 1976 оной июниин 20. ☐ 4-дэхи хуудаhан ☐ Типография управления по делам издательств полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-00645. Заказ № 0159